

Helyi tanterv
az Élő idegen nyelv - Olasz nyelv tantárgyhoz
a Ciszterci Rend Nagy Lajos Gimnázium 9–12. évfolyama számára
2. idegen nyelv, heti 3 óra

Bevezető

Az idegen nyelvi kommunikáció – az anyanyelvi kommunikációhoz hasonlóan – az alapvető nyelvi készségekre épül: fogalmak, gondolatok, érzések, tények és vélemények megértése, kifejezése és értelmezése idegen nyelven különböző tevékenységi formákban. Ilyen a hallott és olvasott szöveg értése, a szövegalkotás és az interakció szóban és írásban. Ezek a tevékenységek az élet különböző területein – oktatás és képzés, munka, családi és társas élet, szabadidős tevékenységek – az egyén szükségleteinek megfelelően folynak. Az idegen nyelvi kommunikáció olyan képességekre és készségekre is támaszkodik, mint a közvetítés az anyanyelv és az idegen nyelv között, valamint más kultúrák megértése. A nyelvhasználó tudásszintje változhat a különböző nyelvek, nyelvi tevékenységek (hallott szöveg értése, beszédképesség, olvasott szöveg értése, írásképesség és közvetítő készség), valamint az idegen nyelvet használó társadalmi-kulturális háttere, igényei és érdeklődése szerint.

Szükséges képességek, készségek, ismeretek és attitűdök:

A kommunikatív nyelvi kompetencia lexikális, funkcionális, grammatikai és szövegalkotási ismereteket, valamint szocio- és interkulturális készségeket feltételez. Az élethosszig tartó tanuláshoz a nyelvhasználónak el kell sajátítania az önálló tanulás stratégiáit és az ehhez szükséges eszközök használatát.

A pozitív attitűd magában foglalja a kulturális sokféleség tiszteletben tartását és a nyelvek, kultúrák közötti kommunikáció iránti érdeklődést és kíváncsiságot.

ALAPELVEK, CÉLOK

Az élő idegen nyelv műveltségi terület céljait korunk emberének kommunikációs igényei határozzák meg, összhangban az Európa Tanács ajánlásaival.

Az élő idegen nyelvek ismerete elengedhetetlen:

- a világ dolgaiban való megbízható tájékozódáshoz;
- a felelős, szabadon meghozott döntésekhez;
- a munkaerőpiacon való boldoguláshoz;
- a nemzetközi kommunikációba való bekapcsolódáshoz;
- saját és más kultúrák értékeinek megértéséhez és megbecsüléséhez.

A korszerű idegennyelv-oktatás a nyelvhasználó valós szükségleteire épül, ezért tevékenységközpontú. Olyan helyzetekre készíti fel a tanulókat, amelyek már most vagy a későbbiek során várhatóan fontos szerepet játszanak életükben. A nyelvtanulási folyamat középpontjában a cselekvő tanulók állnak, akik az idegen nyelv segítségével kommunikatív feladatokat oldanak meg. A feladatok megoldása során receptív, produktív, illetve interaktív nyelvi tevékenységeket végeznek. Mivel a valóságban a legtöbb megoldandó feladat több készség együttes alkalmazását teszi szükségessé, ezeket integráltan tanítjuk.

A nyelvtanítás során törekedni kell arra, hogy a hallott vagy olvasott szöveg autentikus, a feladatvégzés szempontjából hiteles legyen. Az internet segítségével a tanulók maguk is

viszonylag könnyen kerülhetnek autentikus célnyelvi környezetbe, részeseivé válhatnak az adott kultúrának, kapcsolatot teremthetnek a célnyelven beszélőkkel, ami komoly motivációs forrás lehet, és nagyban elősegítheti az autonóm tanulóvá válást. A tanulási folyamat szervezésében nagy jelentősége van a kooperatív feladatoknak és a projektmunkának, ezek szintén erősíthetik a motivációt.

A tanuló a nyelvtanulási folyamat során kapjon világos/egyértelmű információt a tanulás céljáról, folyamatáról és módszereiről. Legyen alkalma a tanulási folyamat során saját kommunikációs szükségleteit megfogalmazni, témákat, tevékenységeket, eljárasmódokat kérni vagy javasolni. Nyíljon lehetősége önálló feladatmegoldásra, ismerje meg azon források használatát (szótárak, kézikönyvek, nyelvtankönyvek, gyakorlóanyagok, elektronikus források stb.), amelyek segíthetik az önálló munkában. Munkájának rendszeres tanári értékelése mellett sajátítsa el az önértékelés módszereit.

A tanulónak legyen alkalma életkori sajátosságainak, érdeklődésének és kommunikációs szükségleteinek megfelelő, a való élet feladataihoz közel álló nyelvi tevékenységekben részt venni. Munkája során lehetőleg autentikus vagy adaptált, esetleg leegyszerűsített autentikus szövegekkel dolgozzon. Legyen módja változatos formában (pármunka, csoportmunka stb.) részt venni kommunikatív interakciókban és alkalma a célnyelv autentikus használatát megtapasztalni.

A NYELVTANULÁS CÉLRENDSZERE

A kommunikatív kompetencia fejlesztése

A tanulók legyenek képesek megoldani nyelvhasználatot igénylő valós feladataikat az élet különböző területein, a magánéletben, a közéletben, az oktatásban vagy a munka világában.

A kommunikatív nyelvi kompetencia szorosan összefonódik az általános kompetenciákkal, vagyis a világról szerzett ismeretekkel, a gyakorlati készségekkel és jártasságokkal, valamint a motivációval, amelyek mindenfajta tevékenységhez, így a nyelvi tevékenységekhez is szükségesek.

A kommunikatív kompetencia több elemből áll. Részei a nyelvi, a szociolingvisztikai és a szövegkompetencia.

- A nyelvi kompetencia magában foglalja a lexikai, grammatikai, szemantikai, fonológiai és morfológiai, helyesírási ismereteket, továbbá az ezek alkalmazásához szükséges készségeket, illetve bázisképességeket. A nyelvi kompetencia az olvasott és a hallott szöveg értésén, a beszédkésztségen, az interakción, valamint az íráskészség fejlesztésén keresztül aktiválódik.
- A szociolingvisztikai kompetencia azon társadalmi szokások és szabályok ismeretét jelenti, amelyek erősen befolyásolják a kommunikáció sikerességét, és amelyeket a tanárnak – az anyanyelvi kultúrától való eltérése miatt – tudatosítania kell a nyelvtanulóknak (például udvariassági szokások, megszólítások, nyelvi rituálék, testbeszéd, humor, stílusrétegek, dialektusok).
- A szövegkompetencia fejlesztése során a nyelvtanuló elsajátítja, hogyan épül fel egy szöveg, milyen elemek biztosítják annak koherenciáját a beszélt és az írott nyelvben, az interakció szabályait, illetve a különböző típusú szövegek jellegzetes nyelvi elemeit. A sikeres kommunikáció érdekében a tanulónak meg kell ismerniük és használniuk kell azokat a nyelvi eszközöket, amelyekből és amelyekkel helyesen megformált, értelmes mondanivaló alakítható ki.

A célnyelvi műveltség és az interkulturális kompetencia fejlesztése

A tanulók legyenek képesek a saját és más kultúrák különbségeinek, illetve hasonlóságainak értelmezésére, váljanak nyitottabbá és érzékenyebbé más kultúrák irányába. Fontos a pozitív attitűd és motiváció kialakítása a nyelvtanulás, valamint általában más nyelvek és kultúrák megismerése iránt.

A nyelv nem választható el attól a kultúrától, amely létrehozta és élteti, ezért a nyelvtanítást mindig össze kell kapcsolni a mindennapi élet kultúrájának megismertetésével, és segíteni kell a tanulókat abban, hogy a szélesebb értelemben vett célnyelvi műveltség elérhetővé váljon számukra. Különösen fontos a tanulás és tanítás során a nyelvtanuló interkulturális tudatosságának kialakítása, fejlesztése:

A diák legyen képes felismerni és megérteni a saját és az idegen kultúra jellegzetességeit, a köztük lévő hasonlóságokat és különbségeket, továbbá ismerje és alkalmazza a más kultúrák képviselőivel való kapcsolatteremtéshez szükséges stratégiákat.

A nevelési és tantárgy-integrációs lehetőségek kihasználása

A tanuló legyen képes a tantervben szereplő más műveltségterületek egy-egy érdekes és fontos problémáját a tanult idegen nyelven is feldolgozni.

Az élő idegen nyelvek tanítását és tanulását meghatározó alapelvekkel és a Nat célkitűzéseivel összhangban kívánatos a tantárgyközi integráció lehetőségének elősegítése. Az idegennyelv-tanulás többek között olyan nyelvi, kulturális, szociokulturális, történelmi és interkulturális ismeretekkel gazdagíthatja a tanulókat, amelyeket más tantárgyak esetében is hasznosíthatnak. Ugyanakkor törekedni kell arra, hogy más műveltségterületek ismereteivel az idegen nyelvi órák során is találkozzanak a diákok.

Az IKT alkalmazások készségszintű kialakítása és fejlesztése

A tanulók szerezzenek tapasztalatokat és jártasságot a kommunikációs és információs technológiák felhasználásában idegen nyelvi tanulmányaik során, ezzel is segítve az autonóm nyelvtanulóvá válást.

Az információs és kommunikációs technológiák (IKT) minden eddiginél több lehetőséget biztosítanak a nyelvtanulóknak és tanároknak a célnyelvvel és célnyelvi közösséggel kialakítható közvetlen kapcsolatra. Az IKT jelentősen növelheti a nyelvtanítás és nyelvtanulás eredményességét, közvetlen hozzáférést biztosítva a célnyelvi kultúrához, azaz lehetővé teszi autentikus célnyelvi modellek keresését és felhasználását. Az IKT a korszerű nyelvoktatás, a differenciálás kiváló eszköze.

A nyelvtanulási stratégiák kialakítása

A nyelvtanulási folyamat sikeressége szempontjából kiemelt jelentőségűek a nyelvtanulási stratégiák. Az idegennyelv-tanulás nyújtson további lehetőséget az eredményes tanulás módszereinek elsajátítására: az előzetes tudás mozgósítására, az egyénre szabott módszerek kialakítására, a csoportos, együttműködő tanulásra, az önművelés igényének kialakítására, az élethosszig tartó tanulás fontosságának felismerésére.

A TANULÓK ÉRTÉKELÉSE

Az értékelésnek az általános iskolai nyelvtanulás teljes időtartama alatt az a legalapvetőbb funkciója, hogy motiválja a tanulót az idegen nyelv tanulásában. Ezért a visszajelzés is minden évfolyamon elsősorban pozitív, a kevésbé sikeres, javításra szoruló fejlesztések csak a

pozitívumokhoz képest kaphatnak hangsúlyt. A tanuló maga is egyre inkább képessé válik saját eredményeinek, eredményességének értékelésére mind a tanóra, mind a tanórán kívül folytatott idegennyelvi kommunikáció során.

Kialakul emellett az a funkció is, hogy visszajelzést adjon arról, a tanuló a készség-fejlesztés területén az adott időpontban (a tanév közben folyamatosan vagy a tanév végén) éppen hol tart. Visszajelzés a tanulónak (és a szülőnek), hogy melyek az erős és gyenge pontjai, milyen attitűd jellemzi a nyelvtanuláshoz való viszonyát, honnan meríthet bátorítást, önbizalmat, illetve hová kell még energiát befektetnie.

Fontos, hogy az értékelés rendszeres legyen, tartalmazzon formális (pl. dolgozat) és nem formális (órai munka) elemeket. Az értékelés során is ügyelni kell a differenciálás elvére, például külön feladatokkal ösztönözhetjük a motiváltabb tanulókat.

A TANTERV ALKALMAZÁSÁHOZ SZÜKSÉGES KÉPESÍTÉSI KÖVETELMÉNYEK ÉS TÁRGYI FELTÉTELEK

A nyelvtanár rendszeresen figyelemmel követi a tantárgya módszertani újdonságait, és beépíti ezeket a mindennapi tanítási gyakorlatába.

A nyelvtanításban a kommunikatív készségfejlesztés (és nem az ismeretátadás) áll a tanítás középpontjában, melyek megkövetelik a változatos tanulói tevékenységformák következetes alkalmazását. Szükséges, hogy a nyelvet tanító pedagógus gazdag és korszerű módszertani apparátussal rendelkezzen (pl. egyéni, páros és csoportmunka, projektmunka, kiegészítő eszközök alkalmazása).

A hatékony nyelvtanulás legfontosabb személyi feltétele a kis csoportlétszám, az osztott csoport, mert így mindenkiel kiegyensúlyozottan tud foglalkozni a nyelvtanár, képes irányítani az egyéni vagy pármunkát, és összehangolni a néhány fős csoportok tevékenységét a csoportmunka során.

A legfontosabb tárgyi feltételt a tanterem célszerű berendezése biztosíthatja. Célszerű a nyelvórákat olyan tanteremben tartani, ahol mozgatható asztalok vagy padok, illetve székek állnak rendelkezésre. Ez a kommunikációt elősegítő ülésrend kialakításához szükséges. Legyen lehetőség az órán elkészített tárgyak (pl. képek) és szemléltetőeszközök elhelyezésére.

Legyen a teremben lehetőleg CD- és/vagy DVD lejátszó és lehetőség szerint interaktív tábla.

A TANKÖNYVEK KIVÁLASZTÁSÁNAK ELVEI

Fontos alapelv, hogy nem a tankönyv hivatott meghatározni a nyelvoktatást, hanem a koncepcionális, tanterv-alapon végiggondolt nyelvoktatás megvalósításához kell kiválasztani a megfelelő tankönyvet, tankönyvcsaládot.

A tankönyv akkor hasznos eszköze a nyelvoktatásnak, ha mindig az idegennyelvi kommunikáció fejlesztését célozza, akkor korszerű, ha eleget tesz a Közös Európai Referenciakeretben megfogalmazott és a NAT-ban nevesített nyelvtudási szintek funkcionális nyelvhasználati előírásainak, és akkor jó, ha a tanárnak öröm tanítani belőle, és a tanulónak öröm tanulni vele. Lényeges szempont lehet a kiválasztásban, hogy a tankönyv feleljen meg az életkori sajátosságoknak és a magyar nyelvtanuló esetenként speciális igényeinek.

Legyen a tankönyv tartalmában és kivitelezésében motiváló, a nyelvtanulás iránt kedvet ébresztő.

IDŐKERET. ÓRASZÁMOK

Óraterv – 9-12. évfolyam				
Tantárgy	9. évf.	10. évf.	11. évf.	12. évf.
olasz, 2. idegen nyelv	3	3	3	3

FEJLESZTÉSI FELADATOK, NYELVI SZINTEK

A közműveltségi elemeket a tantárgy egyedi jellemzői miatt a NAT-ban azok a nyelvi szintek és kompetenciák testesítik meg, amelyeket a nemzetközi gyakorlatban és az érettségi követelményrendszerben mérceként használt Közös európai referenciakeret (KER) határoz meg. A nyelvi kompetenciák komplex fejlesztéséhez az ajánlott témakörök kínálnak kontextust.

A kerettanterv az elérendő célokat és (minimum)nyelvi szinteket kétéves képzési szakaszokra bontva határozza meg.

	4. évfolyam	6. évfolyam	8. évfolyam	10. évfolyam	12. évfolyam
Első idegen nyelv	KER-szintben nem megadható	A1	A2	B1 mínusz	B1
Második idegen nyelv	–	–	–	A1	A2

TANKÖNYVEINK

Nuovo Progetto Italiano 1a (versione aggiornata del Quaderno)

T. Marin - S. Magnelli

Corso multimediale di lingua e civiltà italiana. Livello elementare (A1)

(9-10. v. évfolyam)

Nuovo Progetto Italiano 1b (versione aggiornata del Quaderno)

T. Marin - S. Magnelli

Corso multimediale di lingua e civiltà italiana. Livello elementare (A2)

(10-11. évfolyam)

Nuovo Progetto Italiano 2a (versione aggiornata del Quaderno)

T. Marin - S. Magnelli

Corso multimediale di lingua e civiltà italiana. Livello intermedio (B1)

(11-12. évfolyam)

A sorozat elemeivel a 12. évfolyam végére a B1 szint teljesíthető.

A sorozat 4. kötete a B2 szintre való fejlesztést szolgálja.

Amennyiben van lehetőség az óraszámokon belül további gyakorlásra vagy plusz anyagok feldolgozására, javasoljuk a Szókincstár 1-3 sorozat köteteit valamint Megyeri Zs.- Sármány A: *Olasz nyelvtani gyakorlatok* c. könyvét.

9–10. évfolyam

A 9. évfolyamon kezdődő második idegennyelv-tanítás elsődleges célja a tanulók idegen nyelvi kommunikatív kompetenciájának megalapozása az új nyelven. Az élő idegen nyelvek tanításába a tantárgy jellegéből adódóan minden egyéb kulcskompetencia és a Nemzeti alaptantervben megfogalmazott nevelési cél beépíthető. A 10. évfolyam végére a tanulók tudása a második nyelvből is lehetővé teszi, hogy a körülöttük lévő világról idegen nyelven is információt szerezzenek. A különböző célok és tartalmak idegen nyelvi fejlesztésében segítenek eligazodni a témakörök táblázatában megadott kapcsolódási pontok. Ebben a képzési szakaszban a NAT *fejlesztési területei és nevelési céljai* a tanulók életéhez és környezetéhez kapcsolódó témák feldolgozása során valósíthatók meg. Tudatosítani kell, hogy a nyelvtudás kulcskompetencia, amely segítséget nyújt a boldoguláshoz a magánéletben és a tanulásban csakúgy, mint később a szakmai pályafutás során.

A második idegen nyelv tanulásának megkezdésekor a tanulók már rendelkeznek nyelvtanulási tapasztalattal, és az újonnan kezdett nyelv egyes elemeit könnyebben megérthetik az első idegen nyelv segítségével. Érdeemes már a kezdeti időszakban is építeni az első idegen nyelvből szerzett ismeretekre, készségekre, stratégiákra, és fontos a nyelvtanulási motiváció ébren tartása is.

A második idegen nyelvből a gimnázium 10. évfolyamának végére a tanulóknak el kell jutniuk az európai hatfokú skála első szintjére, az A1 tudásszintre, amely megfelelő alapul szolgál ahhoz, hogy a gimnáziumi tanulmányok végére a második nyelvből is elérjék a minimumként előírt A2 szintet.

A tanulók motivációját növeli, ha a nyelvoktatás lehetőséget biztosít az őket érdeklő tantárgyi tartalmak célnyelvi feldolgozására és a kommunikációs és információs technológiák használatára. Tudatosítani kell a nyelvórai és az iskolán kívüli nyelvtanulás lehetőségeit, hogy ez is segítse a tanulókat az önálló nyelvtanulóvá válás útján.

Ebben a nyelvtanítási szakaszban is fontosak a korosztályi sajátosságok. A tanárnak figyelembe kell vennie, hogy a legtöbb tanuló az önkeresés időszakát éli, kritikus önmagával szemben, erősek a kortárs csoport hatásai. Ugyanakkor építhet a tanár a tanulók nyelvi kreativitására, problémamegoldó és kritikai gondolkodására is. A nyelvoktatás sikerében meghatározóak a motivációt felkeltő és fenntartó órai tevékenységek, a változatos interakciós formák, a nyelvi órák elfogadó légköre, a pozitív visszajelzések és a konstruktív támogatás. Ugyancsak hathatós segítséget jelent a tanulók számára, ha gyakorlatot szereznek az önértékelés és a társértékelés módszereinek alkalmazásában, sikeres próbálkozásaik tudatosításában és hibáik felismerésében, azok önálló javításában.

Fejlesztési egység	Hallott szöveg értése
Előzetes tudás	Az iskolán kívül, az iskoláztatás során és az első idegen nyelv tanulása közben szerzett tapasztalatok, ismeretek, készségek, motiváció. A tanuló már megért bizonyos célnyelvi fordulatokat, amelyek az anyanyelvében vagy első tanult idegen nyelvében is használatosak.

A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Az eleinte nonverbális eszközökkel is támogatott célnyelvi óravezetés követése, a rövid, egyszerű tanári utasítások megértése; az ismerős témákhoz kapcsolódó egyszerű közlések és kérdések megértése; az egyszerű, konkrét, mindennapi helyzetekhez kapcsolódó közlésekből az alapvető fordulatok kiszűrése.
A fejlesztés tartalma	
A rövid és egyszerű, az osztálytermi rutincselekvésekre, a közös munka megszervezésére vonatkozó tanári utasítások megértése. Egyszerű, konkrét mindennapi szükségletekre vonatkozó kifejezések megértése világos beszédben, az ismert témakörökhöz kapcsolódó, egyszerű szövegekben. Egyszerű instrukciók, útbaigazítások követése, egyszerű, személyes kérdések megértése világos beszéd esetén. A korosztálynak megfelelő, ismert témakörökhöz kapcsolódó, rövid, egyszerű autentikus szövegek bemutatásának aktív követése; a tanult nyelvi elemek felismerése; következtetés levonása a szövegfajtára, a témára és a lehetséges tartalomra vonatkozóan. A számok, árak, alapvető mennyiségek, az idő kifejezésének megértése. Alapvető stratégiák alkalmazása, például rövid hallott szövegben ismeretlen elemek jelentésének kikövetkeztetése; az ismert szavak, a beszédhelyzetre, a szereplőkre vonatkozó információk, a hallott szöveget kísérő nonverbális elemek (például képek, képsorok, tárgyak, testbeszéd, hanglejtés) felhasználása a szöveg megértéséhez. <i>A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások</i> Közlemények, párbeszéd, instrukciók, figyelmeztetések, útbaigazítások, kisfilmek, rajz- és animációs filmek, rövid részletek a médiából, egyszerű dalok, versek, találos kérdések, viccek.	

Fejlesztési egység	Szóbeli interakció
Előzetes tudás	Az iskolán kívül, az iskoláztatás során és az első idegen nyelv tanulása közben szerzett tapasztalatok, ismeretek, készségek, motiváció.
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A beszédszándék kifejezése egyszerű nyelvi eszközökkel, bővülő szókinccsel és nonverbális elemekkel támogatva; személyes adatokra vonatkozó kérdésfeltevés, és egyszerű nyelvi eszközökkel válaszadás a hozzá intézett kérdésekre; kommunikáció nagyon egyszerű, begyakorolt nyelvi panelekkel; törekvés a célnyelvi normához közelítő kiejtésre, intonációra és beszédtempóra.
A fejlesztés tartalma	
Konkrét, egyszerű, mindennapos kifejezések megértése, ha a partner közvetlenül a tanulóhoz fordul, és világosan, lassan, ismétlésekkel beszél. A gondosan megfogalmazott, lassan elmondott, a tanulóhoz intézett kérdések és utasítások megértése, rövid, egyszerű útbaigazítások adása és követése. Részvétel egyszerű beszélgetésben szükség szerinti lassú ismétléssel, körülírással vagy módosítással. Egyszerű, az osztálytermi rutincselekvésekhez kapcsolódó kommunikáció.	

Beszédszándék kifejezése verbális és nonverbális eszközökkel (például bemutatkozás, bemutatás, valamint az üdvözlés és elköszönés alapvető formáinak használata, kérés, kínálás, érdeklődés mások hogyléte felől, reagálás hírekre).

Egyszerű kérdések és állítások megfogalmazása, válaszadás, reagálás.

Betanult beszédfordulatok alkalmazása, elemi információk kérésére és nyújtására például a tanulórol, beszélgetőpartneréről, lakóhelyről, a családtagok foglalkozásáról.

A számok, árak, alapvető mennyiségek, idő kezelése.

Érdeklődés árucikkek áráról, egyszerű vásárlási párbeszéd, néhány mondatos telefonbeszélgetések lebonyolítása.

A beszélgetés strukturálásának néhány egyszerű eleme, például beszélgetés kezdeményezése, figyelemfelhívás.

Egyszerű nyelvtani szerkezetek és mondatfajták betanult készletének szűk körű alkalmazása; szavak, illetve szócsoporthok összekapcsolása nagyon alapvető lineáris kötőszavakkal.

Nagyon rövid, különálló, többnyire előre betanult megnyilatkozások.

Egyszerű jelenetek közös előadása.

Magyarázat, segítség, ismétlés kérése metakommunikációs eszközökkel.

Metakommunikációs és vizuális eszközök használata a mondanivaló támogatására.

A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások

Rövid társalgás, rövid tranzakciós és informális párbeszéd, szerepjátékok, betanult jelenetek, információ hiányán illetve különbözőségén alapuló szövegek.

Fejlesztési egység	Összefüggő beszéd
Előzetes tudás	Az iskolán kívül, az iskoláztatás során és az első idegen nyelv tanulása közben szerzett tapasztalatok, ismeretek, készségek, motiváció.
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Saját magához és közvetlen környezetéhez kötődő, ismert témákról egyszerű, begyakorolt fordulatokkal rövid megnyilatkozások; munkájának egyszerű nyelvi eszközökkel történő bemutatása; a célnyelvi normához közelítő kiejtés, intonáció és beszédtempó alkalmazása.
A fejlesztés tartalma	
Ismerős, személyes témák (saját maga, család, iskola, ismerős helyek, emberek és tárgyak) leírása szóban. Rövid, egyszerű szövegek felolvasása és emlékezetből történő elmondása. Történet elmesélése, élménybeszámoló, előre megírt szerep eljátszása egyszerű nyelvtani szerkezetekkel, mondatfajtákkal. Konkrét szituációkra vonatkozó, különálló szavakból és fordulatokból álló szókinccs alkalmazása, ezek összekapcsolása az alapvető lineáris kötőszavakkal. A helyes kiejtés gyakorlása autentikus hangzóanyag segítségével. <i>A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások</i> Rövid történetek, témakifejtés, dalok, versek, mondókák, rapszövegek, rövid prezentációk és projektek csoportos bemutatása.	

Fejlesztési egység	Olvasott szöveg értése

Előzetes tudás	Az iskolán kívül, az iskoláztatás során és az első idegen nyelv tanulása közben szerzett tapasztalatok, ismeretek, készségek, motiváció. Különböző szövegfajták olvasásában való jártasság a tanuló anyanyelvén és az első idegen nyelven.
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Az ismert nevek, szavak és mondatok megértése egyszerű szövegekben; az egyszerű leírások, üzenetek, útleírások fő gondolatainak megértése az ismerős szavak, esetleg képek segítségével; a korosztálynak megfelelő témájú, egyszerű autentikus szöveg lényegének megértése, a szövegből néhány alapvető információ kiszűrése.
A fejlesztés tartalma	
Egyszerű, mindennapi szövegekben (például feliratokon) az ismerős nevek, szavak és egyszerű fordulatok, a nemzetközi és a más nyelven tanult szavak felismerése. Egyszerű információkat tartalmazó, rövid leíró szövegek fő gondolatának megértése, például hirdetésekben, plakátokon vagy katalógusokban. Egyszerű, írott, képekkel támogatott instrukciók követése. Egyszerű üzenetek, például képeslapok szövegének megértése. Nyomtatványok, űrlapok személyes adatokra vonatkozó kérdéseinek megértése. Egyszerű, írásos útbaigazítások, útleírások követése. Az alapvető olvasási stratégiák alkalmazása, például az ismerős nevek, szavak és alapvető fordulatok összekapcsolása, szükség esetén a szöveg különböző részeinek újraolvasása, a szövegekhez kapcsolódó képek, képaláírások, címek, a vizuális információk felhasználása a szöveg megértéséhez. <i>A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások</i> Hirdetések, reklámok, plakátok, névjegykártyák, feliratok, versek, dalszövegek, újságcímek, könyv- és filmcímek, szöveges karikatúrák, képregények, viccek, nagyon egyszerű katalógusok, nyomtatványok, egyszerű üzenetek, útleírások, képeslapok.	

Fejlesztési egység	Íráskészség
Előzetes tudás	Az iskolán kívül, az iskoláztatás során és az első idegen nyelv tanulása közben szerzett tapasztalatok, ismeretek, készségek, motiváció. Bizonyos írásbeli műfajok és jellegzetességeik ismerete. Az írást illetően esetleg már kialakult attitűdök.
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Ismert témáról rövid, egyszerű mondatok írása; írásban személyes adatokra vonatkozó egyszerű kérdésekre válaszadás; minta alapján néhány közismert műfajban egyszerű és rövid, tényközlő szövegek írása öt érdeklő, ismert témákról.

A fejlesztés tartalma

Szavak és rövid, jól olvasható szövegek másolása.

Lista írása.

Egyszerű fordulatok és mondatok írása a legegyszerűbb nyelvi szerkezetek használatával (például hol lakik, mit csinál a tanuló vagy mások).

Adatok kérése és megadása írásban (például számok, dátumok, időpont, név, nemzetiség, cím, életkor); formanyomtatványok kitöltése.

Rövid, egyszerű üdvözlő szöveg, üzenet írása.

Személyes információt, tényt, tetszést vagy nem tetszést kifejező rövid üzenet, komment írása (például internetes fórumon, blogban).

Egyszerű levél, e-mail írása a legfontosabb formai elemek betartásával (például címzés, a kommunikáció tárgyának megjelölése, a címzett megszólítása, búcsúzás).

Kreatív, önkifejező műfajokkal való kísérletezés (például listavers, rapszöveg, rigmus, dalszöveg, rövid jelenet) írása, illetve átírása.

Egyszerű írásos minták követése, aktuális, konkrét és egyszerű tartalmakkal való megtöltése.

Kész szövegekből hasznos fordulatok kiemelése, alkalmazása.

A mondanivaló közvetítése egyéb vizuális eszközökkel (például nyilazás, kiemelés, központozás, internetes/SMS rövidítés, emotikon, rajz, ábra, térkép, kép).

A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások

Hagyományos és elektronikus nyomtatványok, űrlapok, listák, hagyományos és elektronikus képeslapok, poszterszövegek, képaláírások, üzenetek, SMS-ek/MMS-ek, levelek, e-mailek vagy internes profilok, üzenetek, internetes bejegyzések, instrukciók, versek; rapszövegek, rigmusok, dalszövegek, jelenetek.

TÉMAKÖRÖK, FOGALOMKÖRÖK

A 9–12. évfolyamokra ajánlott témakörök és fogalomkörök egyes elemei újra és újra megjelenhetnek, lehetőséget adva arra, hogy a korábban megszerzett ismeretek újabb nézőpontból kerüljenek feldolgozásra, és így bővüljenek, mélyüljenek.

Figyelembe vettük azt az igényt is, hogy számos esetben a tanulók a 2. idegen nyelvből érettségit kívánják tenni. Ezért a téma- és fogalomköröknél az A2 szintet meghaladó (B1 szint közeli) tananyagot állítottunk össze. Ettől a tanár a csoport igényeihez igazodva természetesen eltérhet.

Ajánlott témakörök a 9. évfolyamra (Nuovo Progetto Italiano 1a, Unità introduttiva-4)

Személyes vonatkozások, család

A tanuló személye,

Család, családfa

Családi élet, családi kapcsolatok, teendők.

Kapcsolódási Pontok:

Etika: önismeret, ember az időben: gyermekkor, ifjúság, felnőttkor, öregkor, családi élet.

Ember és társadalom

Emberek külső és belső jellemzése.

Baráti kör.

A tizenévesek világa: kapcsolat a kortársakkal, felnőttekkel.

Ünnepek, családi ünnepek Öltözködés, divat. Társadalmi szokások nálunk és a célországokban. <i>Kapcsolódási Pontok</i> <i>Etika: társas kapcsolatok.</i>
<i>Környezetünk</i> Az otthon, a lakóhely és környéke (a lakószoba, a lakás, a ház bemutatása). A lakóhely nevezetességei, szolgáltatások, szórakozási lehetőségek. Időjárás, éghajlat <i>Kapcsolódási Pontok</i> <i>Technika, életvitel és gyakorlat: fenntarthatóság, környezettudatosság otthon és a lakókörnyezetben, víz és energia- takarékoság, újrahasznosítás.</i> <i>Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek; hon- és népismeret: lakóhely és környék hagyományai, az én falum, az én városom.</i> <i>Földrajz: településtípusok</i>
<i>Az iskola</i> Saját iskolájának bemutatása Tantárgyak, órarend, érdeklődési kör. Az ismeretszerzés különböző módjai. A nyelvtanulás, a nyelvtudás szerepe, fontossága. Az internet szerepe az iskolában, a tanulásban. Az iskolai élet tanuláson kívüli eseményei. <i>Kapcsolódási Pontok</i> <i>Történelem, társadalmi, és állampolgári ismeretek: a tanulás technikái..</i> <i>Informatika: digitális tudásbázisok.,</i>
<i>A munka világa</i> Foglalkozások. Pályaválasztás. <i>Kapcsolódási Pontok</i> <i>Technika, életvitel és gyakorlat: munka.</i>
<i>Életmód</i> Napirend, időbeosztás. Ételek, kedvenc ételek Étkezés családban, iskolai menzán, éttermekben. <i>Kapcsolódási Pontok</i> <i>Technika, életvitel és gyakorlat: egészség,, egészséges ételek.</i> <i>Biológia-egészségtan: testrészek, egészséges életmód.</i> <i>Testnevelés és sport: a rendszeres testedzés hatása a szervezetre, relaxáció.</i>
<i>Szabadidő, művelődés, szórakozás</i> Szabadidős elfoglaltságok, hobbik. E-mailezés külföldre barátokkal Színház, mozi, koncert, kiállítás stb. Sportolás, kedvenc sport, iskolai sport. Olvasás, rádió, tévé, számítógép, internet. Kulturális és sportélet nálunk és a célországokban. A Giro d'Italia <i>Kapcsolódási Pontok</i> <i>Földrajz: időjárás; más népek kultúrái.</i>

<i>Matematika: százalékszámítás,</i> <i>Informatika: médiatudatosság.</i> <i>Testnevelés és sport</i> <i>Ének-zene, klasszikus zene, pop- zene..</i> <i>Mozgóképkultúra és médiaismeret: filmek.</i>
<i>Utazás, turizmus</i> A közlekedés eszközei, lehetőségei, a tömegközlekedés, a kerékpáros közlekedés. Nyaralás itthon, illetve külföldön. Utazási előkészületek. Szálláslehetőségek (camping, ifjúsági szállás, szálloda, bérelt lakás vagy ház, lakáscsere stb.). Turisztikai célpontok. A célország, ill. annak főváros nevezetességei. <i>Kapcsolódási Pontok</i> <i>Technika, életvitel és gyakorlat: közlekedés..</i> <i>Földrajz: a kulturális élet földrajzi alapjai, nyelvek, egyes meghatározó jellegű országok turisztikai jellemzői.</i>
<i>Tudomány és technika</i> A technikai eszközök szerepe a mindennapi életben. Az internet szerepe a magánéletben, a tanulásban és a munkában. <i>Kapcsolódási Pontok</i> <i>Informatika: számítógépen keresztül való kapcsolattartás, információ keresése.</i>
<i>Gazdaság és pénzügyek</i> Vásárlás Fogyasztás. <i>Kapcsolódási Pontok</i> <i>Technika, életvitel és gyakorlat: család és háztartás.</i>

Ajánlott témakörök a 10. évfolyamra (Nuovo Progetto Italiano 1a/1b, Unità 5-9)

<i>Személyes vonatkozások, család</i> A tanuló személye. Személyes tervek. Családi élet, családi kapcsolatok. A családi élet mindennapjai, otthoni teendők. <i>Kapcsolódási Pontok</i> <i>Technika, életvitel és gyakorlat: család és háztartás.</i>   <i>Etika: önismeret, ember az időben: gyermekkor, ifjúság, felnőttkor, öregkor, családi élet.</i>
<i>Ember és társadalom</i> Emberek külső és belső jellemzése. Baráti kör, közös programok. A tizenévesek világa: kapcsolat a kortársakkal, felnőttekkel. Ünnepek, családi ünnepek. Öltözködés, divat. Hasonlóságok és különbségek az emberek között, tolerancia, pl. idősek, fogyatékkal

élők. Konfliktusok és kezelésük. Társadalmi szokások nálunk és a célországokban. <i>Kapcsolódási Pontok</i> <i>Etika: társas kapcsolatok.</i>
<i>Környezetünk</i> Az otthon, a lakóhely és környéke (a lakószoba, a lakás, a ház bemutatása) Kiadó szoba; albérlet-keresés itthon és külföldön. Útbaigazítás. A lakóhely nevezetességei, szolgáltatások, szórakozási lehetőségek. Növények és állatok a környezetünkben. Környezetvédelem a szűkebb környezetünkben. Felelős állattartás, állatok örökbe fogadása, annak segítése Nemzeti Parkok, állatkert Szelektív hulladékgyűjtés Időjárás, éghajlat. <i>Kapcsolódási Pontok</i> <i>Technika, életvitel és gyakorlat: fenntarthatóság, környezettudatosság otthon és a lakókörnyezetben, víz és energia- takarékoság, újrahasznosítás.</i> <i>Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek; hon- és népismeret: lakóhely és környék hagyományai, az én falum, az én városom; néhány híres olasz város.</i> <i>Biológia-egészségtan: élőhely, életközösség, védett természeti érték.</i> <i>Etika: felelősségteljes kisállat-tartás, állatok örökbefogadása</i> <i>Földrajz: településtípusok.</i>
<i>Az iskola</i> Saját iskolájának bemutatása Tantárgyak, órarend, érdeklődési kör. Az ismeretszerzés különböző módjai. A nyelvtanulás, a nyelvtudás szerepe, fontossága. Az internet szerepe az iskolában, a tanulásban. Az iskolai élet tanuláson kívüli eseményei. Iskolai hagyományok. <i>Kapcsolódási Pontok</i> <i>Történelem, társadalmi, és állampolgári ismeretek, a tanulás technikai, iskolák története; névadóik története</i> <i>Informatika: digitális tudásbázisok, könyvtári</i>
<i>A munka világa</i> Diákmunka, nyári munkavállalás. Foglalkozások és a szükséges kompetenciák. Pályaválasztás, továbbtanulás vagy munkába állás. Távmunka kisgyermek mellett. <i>Kapcsolódási Pontok</i> <i>Technika, életvitel és gyakorlat: pályaorientáció és munka.</i>
<i>Életmód</i> Napirend, időbeosztás. Az egészséges életmód (a helyes és a helytelen táplálkozás, a testmozgás szerepe az egészség megőrzésében, testápolás). Egészséges és egészségtelen táplálékok.

Életünk és a stressz. Ételek, kedvenc ételek, sütés-főzés. Étkezés családban, iskolai menzán, éttermekben, „bárban”, pizzériában. Gyakori betegségek, sérülések, baleset; azok megelőzése. Gyógykezelés (orvosnál). Életmód nálunk és a célországokban. <i>Kapcsolódási Pontok</i> <i>Technika, életvitel és gyakorlat: egészséges ételek.</i> <i>Biológia-egészségtan: testrészek, egészséges életmód, a betegségek ismérvei, fogyatékkal élők, betegségmegelőzés, elsősegély.</i> <i>Történelem: női életmód a régi görögöknél.</i> <i>Testnevelés és sport: a rendszeres testedzés hatása a szervezetre, relaxáció.</i>
<i>Szabadidő, művelődés, szórakozás</i> Szabadidős elfoglaltságok, hobbik. Színház, mozi, koncert, kiállítás, múzeum stb. Sportolás, kedvenc sport, iskolai sport. Olvasás, rádió, tévé, számítógép, internet. Az infokommunikáció szerepe a mindennapokban. Kulturális és sportélet nálunk és a célországokban. A Giro d’Italia <i>Kapcsolódási Pontok</i> <i>Földrajz: más népek kultúrái.</i> <i>Informatika: e-könyvek, médiatudatosság.</i> <i>Testnevelés és sport: táncok, népi játékok, példaképek szerepe, sportágak jellemzői.</i> <i>Ének-zene: népzene, klasszikus zene, pop- zene.</i> <i>Dráma és tánc: a szituáció alapelemei, beszédre készítés, befogadás, értelmezés</i> <i>Vizuális kultúra: művészi alkotások leírása, értelmezése.</i>
<i>Utazás, turizmus</i> A közlekedés eszközei, lehetőségei, a tömegközlekedés, a kerékpáros közlekedés. Útbaigazítás. Nyaralás itthon, illetve külföldön. Utazási előkészületek, egy utazás megtervezése, megszervezése. Az egyéni és a társas utazás előnyei és hátrányai. Szálláslehetőségek (camping, ifjúsági szállás, szálloda, bérelt lakás vagy ház, lakáscsere stb.). Agriturismo. Turisztikai célpontok. <i>Kapcsolódási Pontok</i> <i>Technika, életvitel és gyakorlat: közlekedési ismeretek, közlekedésbiztonság.</i> <i>Földrajz: a kulturális élet földrajzi alapjai, nyelvek, egyes meghatározó jellegű országok turisztikai jellemzői; Nápoly jellemzői és művészeti nevezetességei.</i>
<i>Tudomány és technika.</i> A technikai eszközök szerepe a mindennapi életben. Az internet szerepe a magánéletben, a tanulásban és a munkában. <i>Kapcsolódási Pontok</i> <i>Informatika: számítógépen keresztül való kapcsolattartás, információ keresése, az</i>

informatikai eszközöket alkalmazó média megismerése, az elterjedt infokommunikációs eszközök előnyeinek és kockázatainak megismerése.

Gazdaság és pénzügyek

A pénz szerepe a mindennapokban.

Vásárlás, szolgáltatások (például posta, bank)

Kapcsolódási Pontok.

Technika, életvitel és gyakorlat: család és háztartás,

Javasolt fogalomkörök - 9. évfolyam (Nuovo Progetto Italiano 1a, Unità introduttiva-4)

Fogalomkörök	Fogalomkörök nyelvi kifejezése
Létezés kifejezése	(ESSERE, ESSERCI, STARE, ESISTERE) è bello, è primavera, c'è tempo, sta bene, è a Roma, mi chiamo Maria, è una bella ragazza, è un vero amico, si trova a Roma
Történés kifejezése	(PIOVERE, NEVICARE) piove, nevicata.
Cselekvés kifejezése	(igealakok: indicativo presente, imperativo, , visszaható igék, gerundio, infinito passato, általános alany) studio l'italiano, vivo in Ungheria, dammi una penna!, aprite i libri! Mi rilasso leggendo.
Birtoklás kifejezése	(AVERE, DI előljárószo, birtokos névmások: MIO, TUO...) ho due fratelli, le pagine del libro, questo è il mio ragazzo, il piacere è mio
Térbeli viszonyok	(előljárószo: IN, A, SU, DA, FRA, helyhatározószo: QUI, QUA, DENTRO, SOTTO, SOPRA, FUORI, DAVANTI, DIETRO) siamo a scuola, a destra, dentro c'è buio, tutti stanno fuori, la camicia è sopra
Időbeli viszonyok	(időhatározószo: ORA, ADESSO, DOMANI, OGGI, POI, DOPO, PRIMA, SEMPRE, ALLORA, ALLA FINE, ANCORA, DURANTE, igeidők egyeztetése: egyidejűség domani andiamo in montagna, arrivo lunedì sera, prima facciamo i compiti, non parlare durante la lezione! Carla si alza presto; sei ancora giovane; oggi è sabato, domani è domenica; ci vediamo dopo! Paolo parla sempre del suo lavoro, allora cominciamo!
Mennyiségi viszonyok	(számnevek: MOLTO, POCO, ABBASTANZA, UNO, DUE, TRE. . . DIECI . . . VENTI. . . CENTO, MILLE, DUEMILA) qui ci sono molte ragazze, abbiamo quattro lezioni, quanti anni hai? ho comprato due etti di prosciutto e due bottiglie di olio, mi sento abbastanza bene,
Minőségi viszonyok	(melléknevek: GRANDE, ALTO, BELLO, CALDO, PICCOLO, BIANCO, NERO, ecc. a melléknevek fokozása) il giardino è grande, ho una camicia bianca, come è?, di che colore è?, mi fa male, è bellissima
Modalitás	(módbeli segédigék: VOLERE, POTERE, DOVERE, SAPERE, voglio uscire, posso venire anch'io?, devi capire, non sai guidare?, vorrei sapere la verità, potresti prestarmi il tuo dizionario?

Esetviszonyok	(névmások: MI, TI, GLI, LE. . .) igei vonzatok: essere contenti di cominciare a, chiedere a, avere bisogno di, avere voglia di, andare a fare, essere contento di, convincere a, evitare di
Logikai viszonyok	(kötőszók: E, O, MA, PERCHÉ, alá- és mellérendelő mondatok; mondatrövidítés előjárószo+főnévi igenévvvel, gerundióval, általános alany, hasonlító mondatok) Perché non mangi? Perché non ho fame. Passo il pomeriggio leggendo.
Szövegösszetartó eszközök	Kérdőszók: CHI?, CHE COSA?, COME? QUANDO?, DOVE, PERCHÉ, QUANTO mutató névmások: QUESTO, QUELLO, személyes névmások: IO, TU....., visszaható névmások: MI, TI, SI, CI, VI, SI, vonatkozó névmások: CHE, CUI, QUALE, névmás, hangsúlytalan, hangsúlyos személyes névmások: MI, ME, t i piace nuotare? chi è questa ragazza?, che cosa facciamo adesso?, come ti chiami?, quando andiamo a casa?, chi è lui?, qual è il tuo libro?

Javasolt fogalomkörök - 10. évfolyam (Nuovo Progetto Italiano 1a/1b, Unità 5-9)

Fogalomkörök	Fogalomkörök nyelvi kifejezése
Létezés kifejezése	(ESSERE, ESSERCI, STARE, ESISTERE) è bello, è primavera, c'è tempo, sta bene, è a Roma, mi chiamo Maria, è una bella ragazza, è un vero amico, si trova a Roma
Történés kifejezése	(PIOVERE, NEVICARE, DIVENTARE, SUCCEDERE,) piove, nevicava, sono nato a, è diventato grande, è successo un disastro, non è successo niente.
Cselekvés kifejezése	(igealakok: indicativo presente, imperativo, participio passato, passato prossimo, futuro semplice, imperfetto, condizionale presente, trapassato prossimo, visszaható igék, gerundio) studio l'italiano, vivo in Ungheria, dammi una penna!, aprite i libri!, ho studiato molto, andremo in Italia, mi alzo presto, avevo voglia di piangere, mi faresti un piacere?, non avevo mai vista una macchina così bella, chiudendo la porta mi son fatto male.
Birtoklás kifejezése	(AVERE, DI előjárószo, birtokos névmások: MIO, TUO...) ho due fratelli, le pagine del libro, questo è il mio ragazzo, il piacere è mio
Térbeli viszonyok	(előjárósók: IN, A, SU, DA, IN, FRA, helyhatározósók: QUI, QUA, DENTRO, SOTTO, SOPRA, FUORI, DAVANTI, DIETRO) il gesso è lì, siamo a scuola, a destra, dentro c'è buio, tutti stanno fuori, la camicia è sopra
Időbeli viszonyok	(időhatározósók: ORA, ADESSO, DOMANI, OGGI, POI, DOPO, IERI, PRIMA, SEMPRE, ALLORA, ALLA FINE, GIA', ANCORA, DURANTE, igeidők egyeztetése: egyidejűség,) domani andiamo in montagna, arrivo lunedì sera, sono arrivati ieri, prima facciamo i compiti, ! Carla si alza presto; sei ancora giovane; oggi è sabato, domani è domenica; ci vediamo dopo! Paolo parla sempre del suo lavoro, allora cominciamo! durante la lezione abbiamo già parlato molto della cultura italiana

Mennyiségi viszonyok	(számnevek: MOLTO, POCO, ABBASTANZA, NIENTE, UNO, DUE, TRE. . . DIECI . . . VENTI. . . . CENTO, MILLE, DUEMILA) qui ci sono molte ragazze, abbiamo quattro lezioni, quanti anni hai? ho comprato due etti di prosciutto e due bottiglie di olio, mi sento abbastanza bene, non ci capisco niente
Minőségi viszonyok	(melléknevek: GRANDE, ALTO, BELLO, CALDO, PICCOLO, BIANCO, NERO, ecc. a melléknevek fokozása) il giardino è grande, ho una camicia bianca, come è?, di che colore è?, mi fa male, è la più bella ragazza della classe: è bellissima
Modalitás	(módbeli segédigék: VOLERE, POTERE, DOVERE, SAPERE) voglio uscire, posso venire anch'io?, devi capire, non sai guidare?, vorrei sapere la verità, potresti prestarmi il tuo dizionario?
Esetviszonyok	(névmások: MI, TI, GLI, LE. . .) igei vonzatok: cominciare a, decidere di, chiedere a, essere contento di, mi piace, vestire di nero,
Logikai viszonyok	(kötőszók: E, O, MA, PERCHÉ, alá- és mellérendelő mondatok; mondatrövidítés előljárószó+főnévi igenévvél, gerundióval, közvetett és közvetlen beszéd) Perché non mangi? Perché non ho fame. Passo il pomeriggio leggendo. ho deciso di partire presto, sono venuto per salutarti, vengo a trovarti domani
Szövegösszetartó eszközök	kérdőszók: CHI?, CHE COSA?, COME?, QUANDO?, PERCHÉ, QUANTO mutató névmások: QUESTO, QUELLO, személyes névmások: IO, TU. . ., visszaható névmások: MI, TI, SI, CI, VI, SI, vonatkozó névmások: CHE, CUI, QUALE, NE névmás, hangsúlytalan, hangsúlyos és összetett személyes névmások: MI, ME, ME NE, GLIELO..) t i piace nuotare? chi è questa ragazza?, che cosa facciamo adesso?, come ti chiami?, quando andiamo a casa?, chi è lui?, qual è il tuo libro? perché non sei venuto?, me ne aveva parlato molto, ci vado anch'io.

11–12. évfolyam

A 11-12. évfolyamon folytatódó nyelvoktatás legfontosabb célja a tanulók idegen nyelvi kommunikatív kompetenciájának további fejlesztése. Az élő idegen nyelv jellegéből adódóan a nyelvoktatásba tartalmát és céljait tekintve minden egyéb kulcskompetencia és a Nemzeti alaptantervben megfogalmazott nevelési cél beépíthető. A középiskolai tanulmányok végére a tanulók kellő tapasztalattal és tudással rendelkeznek ahhoz, hogy a körülöttük lévő világot tágabb kontextusban is értelmezni tudják, nyelvi ismereteiknek köszönhetően széleskörű információszerzésre és viszonyításra is képesek. A középiskolai évekre egységesen meghatározott témakörökhöz a megadott szempontok segítenek eligazodni abban, hogyan valósíthatók meg az idegen nyelvek oktatása során a NAT-ban meghatározott fejlesztési célok, és hogyan fejleszthetők a kulcskompetenciák a nyelvtanítás során. A nevelési célok közül ezen a szinten is kiemelt fontosságú a tanulás tanítása, mivel a tanulóknak a 12. évfolyam végére olyan tanulási képességekkel kell rendelkezniük, amelyek lehetővé teszik nyelvtudásuk önálló fenntartását és továbbfejlesztését további tanulmányaik vagy munkájuk során, valamint egész életükön át.

A második idegen nyelvből a középiskola 12. évfolyamának végére a tanulóknak el kell jutniuk az európai hatfokú skála (KER) második szintjére, az A2 szintre (minimális cél). A 12. évfolyamon – különösen emelt szintű képzés vagy egyéni ambíciók, tehetséges tanulók esetén – lehetőséget kell biztosítani arra is, hogy a tanulók megismerjék a nyelvi érettségi felépítését, követelményeit, és elsajátítsák az ezeknek megfelelő stratégiákat; megismerjék az érettségi során használt értékelési szempontokat, és alkalmazni tudják azokat önértékelésük során; illetve gyakorlatot szerezzenek az érettségi vizsga feladatainak megoldásában is.

Növeli a motivációt, ha a nyelvoktatás lehetőséget biztosít a tanulókat érdeklő tantárgyi tartalmak célnyelvi feldolgozására és az infokommunikációs technológiák használatára.

A 12. évfolyam a tanulók számára a továbbtanulás vagy a munka világába történő kilépés előtti utolsó tanév. A nyelvoktatásban is hangsúlyt kell kapnia az ezekre történő felkészítésnek, a szükséges készségek fejlesztésének. A tanulók jövőjét érintő fontos döntésekben a nyelvtanár is sokat segíthet, például a feldolgozott témák megfelelő kiválasztásával és az ok-okozati viszonyokat, követelményeket feltáró feladatokkal.

Fejlesztési egység	Hallott szöveg értése
Előzetes tudás	A1, azaz a tanuló már megért ismerős szavakat és alapvető fordulatokat, amelyek a személyére, családjára vagy a közvetlen környezetében előforduló konkrét dolgokra vonatkoznak.
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Az ismert szavak, a leggyakoribb fordulatok megértése, ha közvetlen, személyes dolgokról van szó; a rövid, világos, egyszerű megnyilatkozások, szóbeli közlések lényegének megértése; néhány, a megértést segítő alapvető stratégia egyre önállóbb alkalmazása.
A fejlesztés tartalma	
Az ismert nyelvi elemekre támaszkodó, szükség szerint nonverbális elemekkel támogatott célnyelvi órávezetés folyamatos követése (például osztálytermi rutincselekvések, a közös munka megszervezése, eszközhasználat) és a tanári utasítások megértése. A legfontosabb témákkal kapcsolatos fordulatok és kifejezések megértése (például alapvető személyes és családi adatok, vásárlás, közvetlen környezet, foglalkozás). A lényeges információ megértése és kiszűrése kiszámítható, hétköznapi témákról szóló rövid hangfelvételekből, ha a megszólalók lassan és világosan beszélnek. Az egyszerű, begyakorolt beszélgetésekbe való bekapcsolódáshoz szükséges alapvető információk megértése. Lassú és világos, köznapi beszélgetés témájának megértése. Ismerős témákról folyó, világos, köznyelvi beszéd megértése, szükség esetén visszakerdezés segítségével. Egyszerű útbaigazítás megértése például gyalogos közlekedés vagy tömegközlekedés használata esetén. Telefonbeszélgetésben az alapvető információk megértése (hívás tárgya, kit kell keresni stb.). A tényközlő televíziós és rádiós hírműsorok témaváltásainak követése, a tartalom lényegének megértése. Különböző beszélők egyre nagyobb biztonsággal való megértése, amennyiben azok a	

célnyelvi normának megfelelő kiejtéssel, a tanuló nyelvi szintjéhez igazított tempóban, szükség esetén szüneteket tartva és a lényegi információkat megismételve beszélnek. Alapvető stratégiák használata, például az ismeretlen szavak jelentésének kikövetkeztetése a szövegösszefüggésből, a nemzetközi vagy más nyelven tanult szavak felhasználása a hangzó szöveg megértéséhez, a várható vagy a megjósolható információk keresése. A vizuális elemek (képek, gesztusok, mimika, testbeszéd) felhasználása a szövegértés támogatására.

A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások

Üzenetek, útbaigazítás, rövid részletek a médiából (például időjárás-jelentés, interjúk, riportok), dalok, kisfilmek, rajz- és animációs filmek, történetek, versek, párbeszéd.

Fejlesztési egység	Szóbeli interakció
Előzetes tudás	A1 nyelvi szint, azaz egyszerű nyelvi eszközökkel, begyakorolt beszédfordulatokkal folytatott kommunikáció. Személyes adatokra vonatkozó kérdések és válaszok.
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Kommunikáció egyszerű és közvetlen információcserét igénylő feladatokban számára ismert témákról egyszerű nyelvi eszközökkel, begyakorolt beszédfordulatokkal; részvétel rövid beszélgetésekben; kérdésfeltevés és válaszadás kiszámítható, mindennapi helyzetekben; gondolatok és információk cserélje ismerős témákról; egyre több kompenzációs stratégia tudatos alkalmazása, hogy megértse magát, illetve megértse beszédpartnerét; törekvés a célnyelvi normához közelítő kiejtésre, intonációra és beszédtempóra.
A fejlesztés tartalma	
Kapcsolatok létesítése: üdvözlés, elköszönés, bemutatkozás, mások bemutatása. Beszélgetés kezdeményezése, fenntartása és befejezése egyszerű módon. A mindennapi élet gyakran előforduló feladatainak megoldása (például utazás, útbaigazítás, szállás, étkezés, vásárlás, bank). Mindennapos gyakorlati kérdések megvitatása (például barátok meghívása, programok szervezése, megvitatása), egyszerű, mindennapi információk megszerzése és továbbadása. Érzések egyszerű kifejezése, köszönetnyilvánítás, egyszerű tanácsok kérése és adása. Vélemény egyszerű kifejezése (tetszés és nemtetszés, érdeklődés mások véleménye iránt, egyetértés és egyet nem értés) Az alapvető kommunikációs szükségletekhez, egyszerű, begyakorolt tranzakciók lebonyolításához elegendő szókincs és néhány egyszerű szerkezet helyes használata. A leggyakrabban előforduló kötőszavak alkalmazása szócsoportok és egyszerű mondatok összekapcsolására. A célnyelv tudatos használata a tanórai tevékenységek során a tanárral és a társakkal. Lehetőség esetén kapcsolatfelvétel, rövid társalgásban való részvétel célnyelvi beszélőkkel. Rákérdezés a meg nem értett kulcsszavakra vagy fordulatokra, ismétlés kérése megértés hiányában. Metakommunikációs és vizuális eszközök használata a mondanivaló támogatására. <i>A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások</i> Szerepjátékok, társasjátékok, dramatizált jelenetek, rövid társalgás, véleménycseré, információcsere, tranzakciós és informális párbeszéd.	

Fejlesztési egység	Összefüggő beszéd
Előzetes tudás	A1, azaz a tanuló bemutatja magát és környezetét egyszerű fordulatokkal és mondatokkal.
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Rövid, összefüggő beszéd egyre bővülő szókinccsel, egyszerű beszédfordulatokkal magáról és közvetlen környezetéről; megértetés a szintnek megfelelő témakörökben; a célnyelvi normához közelítő kiejtés, intonáció és beszédtempó alkalmazása.

A fejlesztés tartalma
Egyre bővülő szókinccsel, egyszerű nyelvi elemekkel megfogalmazott szöveg elmondása ismert témákról, felkészülés után. Történetmesélés, élménybeszámoló egyszerű nyelvtani szerkezetekkel, mondatfajtákkal. A mindennapi környezet (emberek, helyek, család, iskola, állatok), továbbá tervek, szokások, napirend és személyes tapasztalatok bemutatása. Egyszerű állítások, összehasonlítások, magyarázatok, indoklások megfogalmazása. Csoportos előadás vagy prezentáció jegyzetek alapján. Önálló vagy csoportban létrehozott alkotás rövid bemutatása és értékelése (például közös plakát).
Az összefüggő beszéd létrehozásakor a begyakorolt nyelvi eszközök használata, ismerős helyzetekben ezek egyszerű átrendezése, kibővítése. A helyes kiejtés gyakorlása autentikus hangzóanyag segítségével. <i>A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások</i> Rövid történetek, témakifejtés, képleírás, élménybeszámoló, véleménynyilvánítás, bejelentés, csoportos előadás vagy prezentáció, projekt bemutatása.

Fejlesztési egység	Olvasott szöveg értése
Előzetes tudás	A1, azaz a tanuló megérti egyszerű leírások, üzenetek, útleírások fő gondolatait, alapvető információkat keres nagyon egyszerű szövegekben. Tudja, hogy a szövegek címe, megformálása, a hozzá tartozó képek segítenek a szöveg megértésében.
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Az adott helyzetben fontos konkrét információk megtalálása egyszerű, ismerős témákról írt autentikus szövegekben; egyszerű instrukciók megértése, a fontos információk kiszűrése egyszerű magánlevelekből, e-mailekből és rövid eseményeket tartalmazó szövegekből.
A fejlesztés tartalma	

Konkrét információk megértése rövid, egyszerű nyelvi eszközökkel megfogalmazott, mindennapi szövegekben (például hirdetések, prospektusok, étlap, menetrend).
 Lényeges információk megtalálása egyszerű, ismerős témákkal kapcsolatos magánlevelekben, e-mailekben, broszúrákban és rövid, eseményeket tartalmazó újságcikkekben.
 A közhasználatú táblák és feliratok megértése utcán, nyilvános helyeken és iskolában.
 A mindennapi életben előforduló egyszerű használati utasítások, instrukciók megértése.
 Közismert témákhoz kapcsolódó konkrét információk keresése honlapokon.
 Egyszerű, rövid történetek, mesék, versek és egyszerűsített célnyelvi irodalmi művek olvasása.
 Alapvető szövegértési stratégiák használata, például a nemzetközi és a más nyelven tanult szavak, a várható vagy megjósolható információk keresése, továbbá a logikai, illetve időrendi kapcsolatokra utaló szavak felismerése.
 Az autentikus szövegek jellegéből fakadó ismeretlen fordulatok kezelése a szövegben.
A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások
 Hirdetések, plakátok, nyomtatványok, egyszerű üzenetek, útleírások, képeslapok, feliratok, étlapok, menetrendek, egyszerű biztonsági előírások, eseményeket leíró újságcikkek, hagyományos és elektronikus magánlevelek, internetes fórumok hozzászólásai, képregények, ismeretterjesztő szövegek, egyszerűsített irodalmi szövegek, történetek, versek, dalszövegek.

Fejlesztési egység	Íráskészség
Előzetes tudás	A1, azaz a tanuló minta alapján néhány közismert műfajban nagyon egyszerű és rövid, tényközlő szövegeket ír öt érdeklő, ismert témákról.
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Összefüggő mondatokat írása a közvetlen környezetével kapcsolatos témákról; az írás kommunikációs eszközeként történő használata egyszerű interakciókban; ismerős témákhoz kapcsolódó gondolatok egyszerű kötőszavakkal összekapcsolt mondatokban, írásban történő kifejezése; minta alapján néhány műfajban egyszerű és rövid, tényközlő szövegek írása öt érdeklő, ismert témákról.
A fejlesztés tartalma	
Szavak és rövid, jól olvasható szövegek másolása és diktálás utáni leírása. Egyszerű, rövid szövegből vázlat készítése. Egyszerű szerkezetű, összefüggő mondatok írása a tanuló közvetlen környezetével kapcsolatos témákról, különböző szövegtípusok létrehozása (például leírás, élménybeszámoló, párbeszéd). Egyszerű írásos minták követése; aktuális, konkrét és egyszerű tartalmakkal való megtöltésük. Formanyomtatvány kitöltése a tanuló és mások alapvető személyes adataival. Az írás egyszerű tagolása: rövid bevezetés és lezárás. Közvetlen szükségletekhez kapcsolódó témákról rövid, egyszerű feljegyzés, üzenet készítése állandósult kifejezések használatával. Személyes információt, tény, véleményt kifejező rövid üzenet, komment írása (például	

internetes fórumon, blogban).
 Egyszerű levél, e-mail írása (például köszönetnyilvánítás, elnézésekérés, információközlés, vagy programegyeztetés) a legalapvetőbb szerkezeti és stílusjegyek követésével (például megszólítás, elköszönés).
 Rövid, egyszerű önéletrajz írása.
 Kreatív, önkifejező műfajokkal való kísérletezés (például vers, rap, rigmus, dalszöveg, rövid jelenet írása, illetve átírása).
 Kész szövegekből hasznos fordulatok kiemelése és saját írásában való alkalmazása.
 A mondanivaló közvetítése egyéb vizuális eszközökkel (például nyilazás, kiemelés, központozás, internetes/SMS rövidítés, emotikon, rajz, ábra, térkép, kép).
A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások
 Hagyományos és elektronikus nyomtatványok, listák, hagyományos és elektronikus képeslapok, poszterszövegek, képaláírások, üzenetek, SMS-ek/MMS-ek, levelek, e-mailek vagy internetes profilok, üzenetek, internetes bejegyzések, instrukciók, történetek, elbeszélések, mesék, leírások, versek, rapszövegek, rigmusok, dalszövegek, jelenetek.

A fejlesztés várt eredményei a két évfolyamos ciklus végén	A2 szintű nyelvtudás. A tanuló képes egyszerű hangzó szövegekből kiszűrni a lényegét és néhány konkrét információt. Részt tud venni nagyon rövid beszélgetésekben, képes feltenni és megválaszolni kérdéseket kiszámítható, mindennapi helyzetekben, képes gondolatokat és információt cserélni ismerős témákról. Képes ismerős témakörökben rövid összefüggő szóbeli megnyilatkozásra egyszerű, begyakorolt mondat szerkezetek, betanult fordulatok, alapvető szókinccs segítségével. Megért ismerős témákról írt rövid szövegeket, megtalálja a szükséges információkat egyszerű szövegekben, különböző szövegtípusokban. Összefüggő mondatokat, rövid tényközlő szöveget ír hétköznapi, őt érintő témákról minta alapján.

Ajánlott témakörök a 11. évfolyamra (Nuovo Progetto Italiano 1b, Unità10 - 2a, Unità 2)

<i>Személyes vonatkozások, család</i> A tanuló személye. Személyes tervek. Családi élet, családi kapcsolatok. A családi élet mindennapjai, otthoni teendők. Azok megosztása férj és feleség között. <i>Kapcsolódási pontok</i> <i>Technika, életvitel és gyakorlat: család és háztartás.</i> <i>Etika: önismeret, ember az időben: gyermekkor, ifjúság, felnőttkor, öregkor, családi élet.</i>
<i>Ember és társadalom</i> Emberek külső és belső jellemzése. Baráti kör, együttes programok, „bulik”. A tizenévesek világa: kapcsolat a kortársakkal, felnőttekkel. Női és férfi szerepek, ismerkedés, házasság. Ünnepek, családi ünnepek, Apák napja, Karnevál, Befana, és még néhány tipikus olasz ünnep. Öltözködés, divat.

Hasonlóságok és különbségek az emberek között, tolerancia, pl. fogyatékkal élők.
Konfliktusok és kezelésük.
A kommunikáció minden formája, tömegkommunikációs eszközök.
Társadalmi szokások nálunk és a célországokban.
Kapcsolódási pontok
Etika: társas kapcsolatok, előítélet, tolerancia, bizalom, együttérzés; nyugdíjasok, idősebbek, fogyatékkal élők, szegények és gazdagok.
Irodalom: néhány olasz vers a témában.

Környezetünk
Az otthon, a lakóhely és környéke (a lakószoba, a lakás, a ház bemutatása).
A lakóhely nevezetességei, szolgáltatások, szórakozási lehetőségek.
Növények és állatok a környezetünkben.
Környezetvédelem a szűkebb környezetünkben.
Szelektív hulladékgyűjtés.
Időjárás, éghajlat.
Kapcsolódási pontok
Technika, életvitel és gyakorlat: fenntarthatóság, környezettudatosság otthon és a lakókörnyezetben - takarékoság, újrahasznosítás.
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek; hon- és népismeret: lakóhely és környék hagyományai; falum, városom; néhány híres olasz város.
Biológia-egészségtan: élőhely, életközösség, védett természeti értéke, az időjárás tényezői, felelős állattartás; egy centro d'agriturismo-n tett látogatás és tapasztalatai; a szelektív hulladékgyűjtés
Földrajz: településtípusok.

Az iskola
Saját iskolájának bemutatása (sajátosságok, például. szakmai képzés, tagozat).
Tantárgyak, órarend, érdeklődési kör, tanulmányi munka.
Az ismeretszerzés különböző módjai.
A nyelvtanulás, a nyelvtudás szerepe, fontossága.
Az internet szerepe az iskolában, a tanulásban.
Az iskolai élet tanuláson kívüli eseményei.
Iskolai hagyományok.
Csereút.
Kapcsolódási pontok
Történelem, társadalmi, és állampolgári ismeretek: a tudás fogalmának átalakulása, a tanulás technikái, élethosszig tartó tanulás; az adott iskola története.
Etika: kapcsolatok az iskolában.
Informatika: digitális tudásbázisok, könyvtári információs rendszerek

A munka világa
Diákmunka, nyári munkavállalás.
Foglalkozások és a szükséges kompetenciák.
Pályaválasztás, továbbtanulás vagy munkába állás.
Kapcsolódási pontok
Technika, életvitel és gyakorlat: pályaorientáció és munka.

Életmód
Napirend, időbeosztás.
Az egészséges életmód (a helyes és a helytelen táplálkozás, a testmozgás szerepe az

egészség megőrzésében, testápolás). Egészséges és egészségtelen táplálékok. Életünk és a stressz. Ételek, kedvenc ételek, sütés-főzés. Receptek, tipikus olasz ételek. A mediterrán étrend; tipikus olasz ételek. Étkezés családban, iskolai menzán, éttermekben, „bárban”, pizzériában. Gyakori betegségek, sérülések, (sport)baleset. Gyógykezelés (orvosnál). Életmód nálunk és a célországokban. <i>Kapcsolódási pontok</i> <i>Technika, életvitel és gyakorlat: testi-lelki egészség, balesetmegelőzés, egészséges ételek.</i> <i>Biológia-egészségtan: testrészek, egészséges életmód, a betegségek ismérvei, fogyatékkal élők, betegségmegelőzés, elsősegély.</i> <i>Testnevelés és sport: a rendszeres testedzés hatása a szervezetre, relaxáció (gyakorlattal)</i>
<i>Szabadidő, művelődés, szórakozás</i> Szabadidős elfoglaltságok, hobbik. Színház, mozi, koncert, kiállítás stb. Múzeumok; múzeumok éjszakája. Sportolás, kedvenc sport, iskolai sport. Olvasás, rádió, tévé, számítógép, internet. Saját blog, weboldal. Néhány híres olasz irodalmi mű (Pinocchio) Az infokommunikáció szerepe a mindennapokban. Kulturális és sportélet nálunk és a célországokban. A Giro d’Italia <i>Kapcsolódási pontok</i> <i>Földrajz: más népek kultúrái.</i> <i>Magyar nyelv és irodalom: rövid irodalmi művek olvasása (Pinocchio), a popzene új szóbeli költészete.</i> <i>Informatika: internetes feladatok.</i> <i>Testnevelés és sport: táncok, népi játékok, példaképek szerepe, sportágak jellemzői; az olasz futball.</i> <i>Ének-zene: az olasz zene.</i> <i>Dráma és tánc: a szituáció alapelemei, beszédre készítés, befogadás, értelmezés.</i> <i>Vizuális kultúra: művészi alkotások leírása, értelmezése; híres olasz művészeti alkotások.</i>
<i>Utazás, turizmus</i> A közlekedés eszközei, lehetőségei, a tömegközlekedés, a kerékpáros közlekedés. Útbaigazítás. Nyaralás itthon, illetve külföldön. Utazási előkészületek, egy utazás megtervezése, megszervezése. Az egyéni és a társas utazás előnyei és hátrányai. Szálláslehetőségek (camping, ifjúsági szállás, szálloda, bérelt lakás vagy ház, lakáscsere stb.). Turisztikai célpontok; a célország főbb nevezetességeinek megismerése; olasz-magyar kulturális kapcsolatok.

<i>Kapcsolódási pontok</i> <i>Technika, életvitel és gyakorlat: közlekedési ismeretek, közlekedésbiztonság, fenntarthatóság, környezettudatosság a közlekedésben.</i> <i>Matematika: grafikonok, kimutatások értelmezése.</i> <i>Földrajz: a kulturális élet földrajzi alapjai, nyelvek és vallások, egyes meghatározó jellegű országok turisztikai jellemzői; Olaszország: természeti szépségei, régiói; művészete.</i> <i>Történelem: Olaszország államformája, megalakulása.</i>
<i>Tudomány és technika</i> Népszerű tudományok, ismeretterjesztés. A technikai eszközök szerepe a mindennapi életben. Az internet szerepe a magánéletben, a tanulásban és a munkában. <i>Kapcsolódási pontok</i> <i>Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek; fizika: felfedezések, találmányok.</i> <i>Informatika: számítógépen keresztül való kapcsolattartás, információ keresése, az informatikai eszközöket alkalmazó média megismerése, az elterjedt infokommunikációs eszközök előnyeinek és kockázatainak megismerése, a netikett alapjainak megismerés; blog, saját Weboldal.</i>
<i>Gazdaság és pénzügyek</i> A pénz szerepe a mindennapokban. Vásárlás, szolgáltatások (például posta, bank). Bankkártya; használata. <i>Kapcsolódási pontok</i> <i>Technika, életvitel és gyakorlat: család és háztartás, tudatos vásárlás, bankkártya, pénzfelvétel.</i> <i>Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek: a jövedelem szerepe a családban, kiadás, bevétel, megtakarítás, rezszi, zsebpénz; bankkártya és használata.</i>

Ajánlott témakörök a 12. évfolyamra (Nuovo Progetto Italiano 2a, Unità 3-5)

<i>Személyes vonatkozások, család</i> A tanuló személye, életrajza, életének fontos állomásai. Személyes tervek. Családi élet, családi kapcsolatok. A családi élet mindennapjai, otthoni teendők. Generációk; az idősek tisztelete, az élet régen. <i>Kapcsolódási pontok</i> <i>Technika, életvitel és gyakorlat: család és háztartás.</i> <i>Etika: önismeret, ember az időben: gyermekkor, ifjúság, felnőttkor, öregkor, családi élet; az idősek tisztelete, a régi értékek megbecsülése.</i> <i>Történelem: családok egykor és most.</i>
<i>Ember és társadalom</i> Emberek külső és belső jellemzése. Baráti kör. A tizenévesek világa: kapcsolat a kortársakkal, felnőttekkel. Női és férfi szerepek, ismerkedés, házasság.

Ünnepek, családi ünnepek.

Öltözködés, divat.

Hasonlóságok és különbségek az emberek között, tolerancia, pl. fogyatékkal élők.

Konfliktusok és kezelésük.

Társadalmi szokások nálunk és a célországokban.

„Made in Italy”.

Kapcsolódási pontok

Etika: társas kapcsolatok, előítélet, tolerancia, bizalom, együttérzés; idősebbek, nyugdíjasok; fogyatékkal élők, szegények és gazdagok.

Technika: olasz recept; tipikus olasz ételek, édességek.

Irodalom: Dante

Művészetek: olasz divat- és formatervezők.

Mozgókép-kultúra és médiaismeret: Olasz filmek..

Környezetünk

Az otthon, a lakóhely és környéke (a lakószoba, a lakás, a ház bemutatása).

A lakóhely nevezetességei, szolgáltatások, szórakozási lehetőségek.

Növények és állatok a környezetünkben.

Környezetvédelem a szűkebb környezetünkben.

Szelektív hulladékgyűjtés.

Passzív ház

Időjárás, éghajlat.

Kapcsolódási pontok

Technika, életvitel és gyakorlat: fenntarthatóság, környezettudatosság otthon és a lakókörnyezetben, víz és energia-takarékosság, újrahasznosítás; passzívházak.

Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek; hon- és népismeret: lakóhely és környék hagyományai, falum, városom; néhány híres olasz város.

Biológia-egészségtan: élőhely, életközösség, védett természeti érték, változatos élővilág, az időjárás tényezői.

Földrajz: településtípusok. A Természetvédelmi Világalap.

Az iskola

Saját iskolájának bemutatása (sajátosságok, például. szakmai képzés, tagozat).

Tantárgyak, órarend, érdeklődési kör, tanulmányi munka.

Az ismeretszerzés különböző módjai.

A nyelvtanulás, a nyelvtudás szerepe, fontossága.

Az internet szerepe az iskolában, a tanulásban.

Az iskolai élet tanuláson kívüli eseményei.

Iskolai hagyományok.

Egyetemista élet, ösztöndíj-lehetőségek itthon és külföldön; olaszok ösztöndíjjal nálunk.

Kapcsolódási pontok

Történelem, társadalmi, és állampolgári ismeretek: a tudás fogalmának átalakulása, a tanulás technikái, élethosszig tartó tanulás; nyelvtanulás

Földrajz, társadalomismeret: a felsőoktatás más országokban..

Informatika: digitális tudásbázisok, könyvtári információs rendszerek

Művészetek: Magyar diáklány kiállítása.

A munka világa

Diákmunka, nyári munkavállalás itthon és külföldön.

Foglalkozások és a szükséges kompetenciák; nem „szokványos” foglalkozások.

Pályaválasztás, továbbtanulás vagy munkába állás, a kettő párhuzamosan.

Önéletrajz, állásinterjú.

Munkanélküliség.

Kapcsolódási pontok

Technika, életvitel és gyakorlat: pályaorientáció és munka

Diákmunka.

Életmód

Napirend, időbeosztás.

Az egészséges életmód (a helyes és a helytelen táplálkozás, a testmozgás szerepe az egészség megőrzésében, testápolás).

Életünk és a stressz.

Ételek, kedvenc ételek, sütés-főzés.

Étkezés családban, iskolai menzán, éttermekben, „bárban”, pizzériában.

Gyakori betegségek, sérülések, baleset.

Gyógykezelés (orvosnál).

Életmód nálunk és a célországokban.

A Giro d'Italia

Kapcsolódási pontok

Technika, életvitel és gyakorlat: testi és lelki egészség, balesetek megelőzése, egészséges ételek; olasz receptek.

Biológia-egészségtan: testrészek, egészséges életmód, a betegségek ismérvei, fogyatékkal élők, betegségmegelőzés, elsősegély.

Testnevelés és sport: a rendszeres testedzés hatása a szervezetre, relaxáció.

Szabadidő, művelődés, szórakozás

Szabadidős elfoglaltságok, hobbik.

Színház, mozi, koncert, kiállítás stb.

Sportolás, kedvenc sport, iskolai sport.

Olvasás, rádió, tévé, számítógép, internet.

Az infokommunikáció szerepe a mindennapokban.

Kulturális és sportélet nálunk és a célországokban.

Kapcsolódási pontok

Földrajz: más népek kultúrái.

Magyar nyelv és irodalom: rövid irodalmi művek olvasása, a popzene új szóbeli költészete. Dante.

Technika: olasz recept; tipikus olasz ételek, édességek.

Művészetek: olasz divat- és formatervezők.

Mozgókép-kultúra és médiaismeret: Olasz filmek

Informatika: internetes feladatok

Testnevelés és sport: a különböző sportágak, ill., példaképek szerepe, sportágak jellemzői.

Ének-zene: népzene, klasszikus zene, pop- zene.

Dráma és tánc: a szituáció alapelemei, beszédre készítés, különböző kultúrák.

Vizuális kultúra: művészi alkotások leírása, értelmezése.

Utazás, turizmus

A közlekedés eszközei, lehetőségei, a tömegközlekedés, a kerékpáros közlekedés.

Nyaralás itthon, illetve külföldön.

Utazási előkészületek, egy utazás megtervezése, megszervezése.

Az egyéni és a társas utazás előnyei és hátrányai.

Szálláslehetőségek (camping, ifjúsági szállás, szálloda, bérelt lakás vagy ház, lakáscsere stb.).

Turisztikai célpontok.

<i>Kapcsolódási pontok</i> <i>Technika, életvitel és gyakorlat: közlekedési ismeretek, közlekedésbiztonság, környezettudatosság a közlekedésben.</i> <i>Földrajz: a kulturális élet földrajzi alapjai, nyelvek és vallások, egyes meghatározó jellegű országok turisztikai jellemzői; néhány híres olasz város.</i>
<i>Tudomány és technika</i> Népszerű tudományok, ismeretterjesztés. A technikai eszközök szerepe a mindennapi életben. Az internet szerepe a magánéletben, a tanulásban és a munkában. Olasz és magyar híres feltalálók. <i>Kapcsolódási pontok</i> <i>Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek; fizika: tudománytörténeti jelentőségű felfedezések, találmányok, tudósok (olasz, magyar és nemzetközi).</i> <i>Informatika: számítógépen keresztül való kapcsolattartás, információ keresése, az informatikai eszközöket alkalmazó média megismerése; internetes feladatok, blogok, saját Weboldalak.</i>
<i>Gazdaság és pénzügyek</i> Családi gazdálkodás. Zsebpénz. A pénz szerepe a mindennapokban. Vásárlás, szolgáltatások (például posta, bank). Fogyasztás, reklámok. <i>Kapcsolódási pontok</i> <i>Technika, életvitel és gyakorlat: család és háztartás, tudatos vásárlás, pénzügyi ismeretek.</i> <i>Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek: a jövedelem szerepe a családban, kiadás, bevétel, megtakarítás, hitel rezszi, zsebpénz; a bankkártya és használata..</i>

Javasolt fogalomkörök - 11. évfolyam (Nuovo Progetto Italiano 1b, Unità 10 – 2a, Unità 2)

Fogalomkörök	Fogalomkörök nyelvi kifejezése
Létezés kifejezése	(ESSERE, ESSERCI, STARE, ESISTERE) è bello, è primavera, c'è tempo, sta bene, è a Roma, mi chiamo Maria, è una bella ragazza, è un vero amico, si trova a Roma
Történés kifejezése	(PIOVERE, NEVICARE, DIVENTARE, SUCCEDERE, ACCADERE) piove, nevicata, sono nato a, è diventato grande, è successo un disastro, non è successo niente, accade spesso
Cselekvés kifejezése	(igealakok: indicativo presente, imperativo, participio passato, passato prossimo, futuro semplice, imperfetto, condizionale presente, trapassato prossimo, condizionale passato, visszaható igék, szenvedő szerkezet, gerundio, általános alany, passato remoto) studio l'italiano, vivo in Ungheria, dammi una penna!, aprite i libri!, ho studiato molto, andremo in Italia, mi alzo presto, avevo voglia di piangere, mi faresti un piacere?, non avevo mai vista una macchina così bella, questo libro è stato tradotto da uno scrittore famoso, chiudendo la porta mi son fatto male; si fece tardi.

Birtoklás kifejezése	(AVERE, DI előjárósó, birtokos névmások: MIO, TUO...) ho due fratelli, le pagine del libro, questo è il mio ragazzo, il piacere è mio
Térbeli viszonyok	(előjárósók: IN, A, SU, DA, IN, FRA, helyhatározósók: QUI, QUA, LÌ, LÀ, DENTRO, SOTTO, SOPRA, FUORI, DAVANTI, DIETRO) il gesso è lì, siamo a scuola, a destra, dentro c'è buio, tutti stanno fuori, la camicia è sopra
Időbeli viszonyok	(időhatározósók: ORA, ADESSO, DOMANI, OGGI, POI, DOPO, IERI, PRIMA, SEMPRE, ALLORA, ALLA FINE, GIÀ, ANCORA, DURANTE, igeidők egyeztetése: egyidejűség, előidejűség, utóidejűség a jelenben és a múltban) domani andiamo in montagna, arrivo lunedì sera, sono arrivati ieri, prima facciamo i compiti, ! Carla si alza presto; sei ancora giovane; oggi è sabato, domani è domenica; ci vediamo dopo! Paolo parla sempre del suo lavoro, allora cominciamo! durante la lezione abbiamo già parlato molto della cultura italiana
Mennyiségi viszonyok	(számnevek: MOLTO, POCO, PARECCHIO, ABBASTANZA, NIENTE, UNO, DUE, TRE. . . DIECI . . . VENTI. . . CENTO, MILLE, DUEMILA) qui ci sono molte ragazze, abbiamo quattro lezioni, quanti anni hai? ho comprato due etti di prosciutto e due bottiglie di olio, abbiamo studiato parecchio, mi sento abbastanza bene, non ci capisco niente
Minőségi viszonyok	(melléknevek: GRANDE, ALTO, BELLO, CALDO, PICCOLO, BIANCO, NERO, ecc. a melléknevek fokozása) il giardino è grande, ho una camicia bianca, come è?, di che colore è?, mi fa male, è la più bella ragazza della classe: è bellissima
Modalitás	(módbeli segédigék: VOLERE, POTERE, DOVERE, SAPERE) voglio uscire, posso venire anch'io?, devi capire, non sai guidare?, vorrei sapere la verità, potresti prestarmi il tuo dizionario?
Esetviszonyok	(névmások: MI, TI, GLI, LE. . .) igei vonzatok: essere contenti di cominciare a, decidere di, smettere di, chiedere a, avere bisogno di, avere voglia di, andare a fare, essere contento di, evitare di
Logikai viszonyok	(kötőszók: E, O, MA, PERCHÉ, alá- és mellérendelő mondatok; mondatrövidítés előjárósó+főnévi igenévvél, gerundióval, közvetett és közvetlen beszéd; szenvedő szerkezetű mondatok; általános alany, hasonlító mondatok) ho deciso di partire presto, sono venuto/-a per salutarti, vengo a trovarti domani, chiudendo la porta mi son fatto male, la Befana non è conosciuta in Ungheria; in Ungheria non si festeggia la Befana.
Szövegösszetartó eszközök	kérdőszók: CHI?, CHE COSA?, COME? QUANDO?, PERCHÉ, QUANTO mutató névmások: QUESTO, QUELLO, személyes névmások: IO, TU... visszaható névmások: MI, TI, SI, CI, VI, SI, vonatkozó névmások: CHE, CUI, QUALE, NE névmás, hangsúlytalan, hangsúlyos és összetett személyes névmások: MI, ME, ME NE, GLIELO..) chi è questa ragazza?, che cosa facciamo adesso?, come ti chiami?, quando andiamo a casa?, chi è lui?, perché non sei venuto?, me ne aveva parlato molto, ci vado anch'io.

Javasolt fogalomkörök - 12. évfolyam (Nuovo Progetto Italiano 2a, Unità 3-5)

Fogalomkörök	Fogalomkörök nyelvi kifejezése
Létezés kifejezése	(ESSERE, ESSERCI, STARE, ESISTERE) è bello, è primavera, c'è tempo, sta bene, è a Roma, mi chiamo Maria, è una bella ragazza, è un vero amico, si trova a Roma
Történés kifejezése	(PIOVERE, NEVICARE, DIVENTARE, SUCCEDERE, , ACCADERE) piove, nevicava, sono nato a, è diventato grande, è successo un disastro, non è successo niente, accade spesso
Cselekvés kifejezése	(igealakok: indicativo presente, imperativo, participio passato, passato prossimo, futuro semplice, imperfetto, condizionale presente, trapassato prossimo, condizionale passato, congiuntivo presente/passato, visszaható igék, szenvedő szerkezet, gerundio, infinito passato, általános alany, passato remoto)
Cselekvés kifejezése	(igealakok: indicativo presente, imperativo, participio passato, passato prossimo, futuro semplice, imperfetto, condizionale presente, trapassato prossimo, condizionale passato, congiuntivo presente/passato, visszaható igék, szenvedő szerkezet, gerundio, infinito passato, általános alany, passato remoto) studio l'italiano, vivo in Ungheria, dammi una penna!, aprite i libri!, ho studiato molto, andremo in Italia, mi alzo presto, avevo voglia di piangere, mi faresti un piacere?, non avevo mai vista una macchina così bella, saresti dovuto venire con noi, spero che ci siano tutti, credo che siano stati contenti tutti, questo libro è stato tradotto da uno scrittore famoso, chiudendo la porta mi son fatto male, sono contento di averlo conosciuto; si fece tardi.
Birtoklás kifejezése	(AVERE, DI előljárósó, birtokos névmások: MIO, TUO...) ho due fratelli, le pagine del libro, questo è il mio ragazzo, il piacere è mio
Térbeli viszonyok	(előljárósók: IN, A, SU, DA, IN, FRA, helyhatározósók: QUI, QUA, LÌ, LÀ, DENTRO, SOTTO, SOPRA, FUORI, DAVANTI, DIETRO) il gesso è lì, siamo a scuola, a destra, dentro c'è buio, tutti stanno fuori, la camicia è sopra
Időbeli viszonyok	(időhatározósók: ORA, ADESSO, DOMANI, OGGI, POI, DOPO, IERI, PRIMA, SEMPRE, ALLORA, ALLA FINE, GIÀ, ANCORA, DURANTE, igeidők egyeztetése: egyidejűség, előidejűség, utóidejűség a jelenben és a múltban) domani andiamo in montagna, arrivo lunedì sera, sono arrivati ieri, prima facciamo i compiti, ! Carla si alza presto; sei ancora giovane; oggi è sabato, domani è domenica; ci vediamo dopo! Paolo parla sempre del suo lavoro, allora cominciamo! durante la lezione abbiamo già parlato molto della cultura italiana.

Mennyiségi viszonyok	(számnevek: MOLTO, POCO, PARECCHIO, ABBASTANZA, NIENTE, UNO, DUE, TRE. . . DIECI . . . VENTI. . . CENTO, MILLE, DUEMILA) qui ci sono molte ragazze, abbiamo quattro lezioni, quanti anni hai? ho comprato due etti di prosciutto e due bottiglie di olio, abbiamo studiato parecchio, mi sento abbastanza bene, non ci capisco niente
Minőségi viszonyok	(melléknevek: GRANDE, ALTO, BELLO, CALDO, PICCOLO, BIANCO, NERO, ecc. a melléknevek fokozása) il giardino è grande, ho una camicia bianca, come è?, di che colore è?, mi fa male, è la più bella ragazza della classe: è bellissima
Modalitás	(módbeli segédigék: VOLERE, POTERE, DOVERE, SAPERE, a kötőmód használatának esetei) voglio uscire, posso venire anch'io?, devi capire, non sai guidare?, vorrei sapere la verità, potresti prestarmi il tuo dizionario? spero che ci siano tutti.
Esetviszonyok	(névmások: MI, TI, GLI, LE. . .) igei vonzatok: essere contenti di, cominciare a, decidere di, smettere di, chiedere a, avere bisogno di, avere voglia di, andare a fare, essere contento di, evitare di
Logikai viszonyok	(kötőszók: E, O, MA, PERCHÉ, alá- és mellérendelő mondatok; mondatrövidítés előljárószó+főnévi igenévvvel, gerundióval, közvetett és közvetlen beszéd; szenvedő szerkezetű mondatok; általános alany, hasonlító mondatok) ho deciso di partire presto, sono venuto/-a per salutarti, vengo a trovarti domani , chiudendo la porta mi son fatto male, la Befana non è conosciuta in Ungheria, in Ungheria non si festeggia la Befana..
Szövegösszetartó eszközök	kérdőszók: CHI?, CHE COSA?, COME? QUANDO?, PERCHÉ, QUANTO mutató névmások: QUESTO, QUELLO, személyes névmások: IO, TU. . . , visszaható névmások: MI, TI, SI, CI, VI, SI, vonatkozó névmások: CHE, CUI, QUALE, NE névmás, egy- és többalakú határozatlan névmások: OGNI, QUALCHE, ALCUNO, QUALSIASI, TUTTO, TANTO névmás ; hangsúlytalan, hangsúlyos és összetett személyes névmások: MI, ME, ME NE, GLIELLO..) chi è questa ragazza?, che cosa facciamo adesso?, come ti chiami?, quando andiamo a casa?, chi è lui?, perché non sei venuto?, me ne aveva parlato molto; ci vado anch'io ; ogni principio è difficile; Conosco tanta gente simpatica, salve a tutti. Ho sbagliato dicendoglielo.

Függelék

Az alábbi táblázatok az egyes KER-szintekhez rendelt tartalmazzák azokat a kommunikációs eszközöket valamint a hozzájuk tartozó *olasz* nyelvi példákat, amelyeknek megvalósítására az adott szinten lehetőség van.

A kommunikációs eszközök csoportosítása a következő:

1. A társadalmi érintkezéshez szükséges kommunikációs eszközök
2. Érzelmek kifejezésére szolgáló kommunikációs eszközök

3. Személyes beállítódás és vélemény kifejezésére szolgáló kommunikációs eszközök
4. Információcseréhez kapcsolódó kommunikációs eszközök
5. A partner cselekvését befolyásoló kommunikációs eszközök
6. Interakcióban jellemző kommunikációs eszközök

Kommunikációs eszközök – olasz – 9-12. évfolyam

Társadalmi érintkezéshez szükséges kommunikációs szándékok

Kommunikációs szándékok	Nyelvi példák
megszólítás és fogadása	senti!, scusa!, Marina/Giorgio!, per favore!, per piacere!, signore/a!, signorina!, professore!/professoressa!, mamma!, papà!, zio/a!, nonno/a!, cameriere!, amici!, tesoro!, amore!, signore e signori!; prego!, dimmi!, dica!, dica pure!, sì?, che/cosa c'è?, desidera?, cosa vuoi/vuole?
köszönés, elköszönés	ciao!, ciao, Angela!, ciao a tutti!, buongiorno/buonasera!, buongiorno/buonasera, signore/a, professore/professoressa!; arrivederci/La, ciao, a presto, a domani, a dopo, a lunedì, a dopo!, ci vediamo!, salve, benvenuto/a/i/e!, bentornato/a/i/e!, Vi do il benvenuto, ma guarda chi si vede!, è tanto tempo/una vita/un secolo che non ci vediamo!, che fortuna incontrarci!,
bemutató, bemutatkozás	ti presento Giorgio, questo è Gregorio, mi permetta di presentarmi; mi chiamo Alessandro Beri, sono Giulia, il mio nome è Martina, piacere; mi permetti/e di presentarti/Le un caro amico, molto lieto, il piacere è mio
telefonálásnál bemutatkozás	Pronto, sono Valeria, c'è Marco?, Pronto, con chi parlo, scusi?, Pronto, parlo con Claudia?, Pronto, posso parlare con Maurizio?, Pronto, può passarmi il dottor Agnani, Pronto, può passarmi l'interno numero 120?, Pronto, volevo parlare con dottor Frittella, me lo può passare?; Pronto!, Pronto, sì, sono io; Pronto, sì, glielo/la passo subito; Scusi, con chi parlo?, Scusi, chi lo/la vuole?, Scusi, chi devo dire?, Pronto, casa Agnani
telefonálásnál elköszönés	ciao!, arrivederci/La, a più tardi!, ci vediamo!, a dopo!, a domani!, a presto!, ci sentiamo!, salutami Carla/i tuoi!, buonanotte!, ti/La saluto, a tra poco!
szóbeli üdvözlőküldés	salutami Marco/i tuoi!, mi saluti l'ingegnere!; non mancherò, riferirò, certamente!
köszönet és arra reagálás	grazie!, grazie tante!, ti/La ringrazio!, grazie mille!, sei un tesoro!, non so come ringraziarti/La!; prego!, non c'è di che!, di

	niente!, figurati!
engedélykérés és arra reagálás	posso?, posso uscire un momento?, posso avere una piantina della città?, mi permetti? permesso?, me lo fai vedere?; prego!, come no!, si accomodi!, come no?, avanti!, certo!; macché!, ci mancherebbe altro!, questo poi no, ho detto di no, non ci penso neanche, mi dispiace ma non è possibile
érdeklődés hogylét iránt és arra reagálás	come stai/sta?, come va?, che c'è di nuovo?, cosa fai di bello?, tutto bene?, come stanno i tuoi?, come vanno le tue cose?, ti/La vedo bene/giù!; non c'è male, bene, grazie, e tu/Lei?, abbastanza bene, così, così, niente di speciale, tutto bene, niente di particolare, le solite cose
bocsánatkérés és arra reagálás	scusami/mi scusi!, mi dispiace, non volevi farti del male; non c'è di che, di niente, non ti preoccupare/non si preoccupi!
gratuláció, jókívánságok és arra reagálás	congratulazioni!, auguri!, tanti auguri!, Buon Natale!, Felice Anno Nuovo!, in bocca al lupo!, buon viaggio!, buon appetito!, complimenti, tante belle cose!, auguroni!; grazie, altrettanto!, grazie mille!, mille grazie!, anche a te/Lei!
együttérzés és arra reagálás	ti/La posso capire, mi rendo conto, è veramente molto triste, mi dispiace; sei molto gentile, grazie!
személyes és hivatalos levélben megszólítás	Caro padre/papà!, Cara madre/mamma/mamma!, Cari genitori!, Caro Mario!, Caro/a Giulio/Andreina!, Mio/a caro/a!, Carissimo/a/i/e!, Cari amici/Signori!, Caro Professore!, Egregio/Gentile Signore/Professore/Signor Direttore!, Caro signor Belli!
személyes és hivatalos levélben elbúcsúzás	a presto!, baci e abbracci, tanti/tantissimi baci, un abbraccio, un forte abbraccio, bacione, tanti cari saluti, con amicizia, con tanta amicizia, con affetto, con tanto affetto, con amore, ti saluto, affettuosamente, tuo/a, distinti saluti, ossequi, con stima, Le porgo i miei più distinti saluti

Érzelmek kifejezésére szolgáló kommunikációs szándékok

Kommunikációs szándékok	Nyelvi példák
rokonszenv, ellenszenv	mi sei simpatico, Lei è simpatico, è un simpaticone!, ti/La trovo simpatico, quanto è simpatico!
hála	ti sono grato/riconoscente, quanto ti sono grato/riconoscente!, sei un angelo!

sajnálkozás	mi dispiace, mi spiace, che disastro, sono dispiaciuto/disperato/a, quanto mi rincresce!, non mi dire!, non è possibile!
öröm	che gioia!, che piacere!, quanto sono felice!, sono davvero contento!
elégedettség, elégedetlenség	sono contento, mi fa piacere!, per bacco!, complimenti!, quanto sono felice!; non sono contento, mi dà fastidio, mi rompe le scatole, ne ho fin sopra i capelli, che barba!, che fastidio!
csodálkozás	come mai?, che sorpresa!, davvero?, non mi dire!
remény	spero di rivedert/La, spero tanto, magari!, fosse vero!, ho la speranza di
félelem	ho paura di, che paura!, che fifa!
bánat	che pena!, che dolore!, mi fa pena, sono triste/sconvolto/addolorato
bosszúság	che noia!, che fastidio!, mi dà ai nervi, mi dà fastidio, uffa

Személyes beállítódás és vélemény kifejezésére szolgáló kommunikációs szándékok

Kommunikációs szándékok	Nyelvi példák
véleménykérés és arra reagálás	secondo te/Lei, qual è la tua/Sua opinione?, che ne dici/e di?, cosa faresti nei miei panni?, sei d'accordo?; secondo me, secondo la mia opinione, fossi in te, sai cosa ti dico?, a mio avviso, per me, quanto a me, io penso che
valaki igazának az elismerése	hai/ha ragione, avevi/a ragione, ho sbagliato io, la colpa è mia, dovevo sapere, potevo pensare
egyetértés, egyet nem értés	hai/ha ragione, d'accordo, sono d'accordo, bene/benissimo, va bene/benissimo, perfetto, ottimo, ottima idea!, mi hai/ha convinto; non hai/ha ragione, non sono d'accordo, non va bene, non è il caso, pessima idea! ci mancherebbe altro!, per carità
érdeklődés, érdektelenség	che ne dici?, che ne pensi?, ti piace?, che impressione ti ha fatto?; non m'interessa, non m'importa, che m'importa!, che c'entro io?, non me ne frega niente
tetszés, nem tetszés	mi piace, mi piace tanto, che bello!, è fantastico!, è un amore!, è una delizia!, ti sta bene, ti dona il verde, è la fine del mondo!; non mi piace, non mi va, che brutto!, che orrore!, mi fa schifo, mi fa orrore, è brutto, non mi va, che vergogna!, sono mortificata, è una schifezza!
akarat, kívánság, képesség, szükségesség, lehetőség, kötelezettség	voglio/vogliamo, vogliamo andare al cinema?/ho/abbiamo deciso di; vorrei, mi

	piacerebbe, mi dài un panino?; è capace di, non riesco ad aprire la porta, è in grado di; è necessario, bisogna, devi studiare di più; è possibile, posso venire anch'io, può darsi, c'è la possibilità; devo/i/e...
ígéret	ti/Le prometto di, ti giuro, ti assicuro, ti garantisco
dicséret, kritika	bravo/a/i/e!, bravissimo/a/i/e!, come sei carino/a!, quanto sei/siete bravi/e! che coraggio!, sei un genio!, sei un tesoro/amore!; non sei proprio gentile, non è un gran ché, è piuttosto brutto, che schifo!, che barba!
ellenvetés	mica vero, perché poi?, perché dovrei farlo, macché!, neanche per sogno!, non ci pensare nemmeno!, figuriamoci!, per carità!, ci mancherebbe altro!, questo poi no, ti/Le ho detto di no
ellenvetés visszautasítása	perché no?, pensaci un attimo!
érdeklődés, értékítélet, kívánság, preferencia, érdeklődési kör iránt	che ne pensi?, che ne dici?, che impressione ti ha fatto?, avresti voglia di?, ti piacerebbe?, quale preferisci/ti piacerebbe di più?, gradiresti un amaro?, qual è il tuo hobby?, che cosa t'interessa?, di che cosa t'interessi?

Információcseréhez kapcsolódó kommunikációs szándékok

Kommunikációs szándékok	Nyelvi példák
dolgok, személyek megnevezése, leírása	questo è un fumetto, ecco la pasta!, eccolo/la/li/le!, questa è Maria, è una ragazza dai capelli biondi
események leírása	è successo due settimane fa durante l'intervallo a scuola
információkérés, információadás	per favore!, per piacere!, come ti chiami?, dove è il bagno?, che ore sono?, come si dice in italiano?, che cosa vuol dire in ungherese?, come si arriva alla stazione?, sai/sa dove si trova una farmacia?, chi è il medico di turno?, di dove sei?;mi chiamo Sandro, è a destra, sono le tre e mezza, in italiano si dice, in ungherese vuol dire, sono le tre e mezza, torno prima del pranzo, bisogna andare dritto, poi al primo semaforo girare a sinistra, si trova vicino, in fondo alla strada, è il dottor Magnani, sono di Verona
igenlő vagy nemleges válasz	sì, certo, come no, ti assicuro, ovviamente, chiaro, perfetto, okay; no, nient'affatto, altrocché!, ci mancherebbe!
tudás, nem tudás	lo so, lo so benissimo, ne sono convinto; non lo so, non ne so nulla/niente, e chi lo sa
bizonyosság, bizonytalanság, feltételezés, kétely	certo, di sicuro, ne sono certo/sicuro,

	certamente, ci scommetto, sono più che sicuro; forse, non ne sono sicuro/a, può darsi, chissà!, chi lo sa, non credo, mah!, eventualmente; suppongo che; dubito, ho dei dubbi, non ne sono sicuro, sarà verò, sarò un ignorante
ismerés, nem ismerés	lo conosco, l'ho già visto da qualche parte, mi sembra di averlo già incontrato, mi risulta; non ne so niente, non l'ho mai visto, non so chi sia, non mi risulta
emlékezés, emlékeztetés, nem emlékezés	ricordo che, mi ricordo che una volta, ho dei bei ricordi, non lo scorderò mai, com'erano belli quei giorni!, se non mi sbaglio, se mi ricordo bene; ricordati di portare le chiavi!, non ti dimenticare del suo compleanno!, fammi ricordare l'ora!, non ti scordare l'appuntamento!, hai presente l'edicola all'angolo della strada?; non mi ricordo bene, non me ne ricordo, non mi viene in mente, l'ho dimenticato, me ne sono scordato, mi sfugge, è sulla punta della lingua

A partner cselekvését befolyásoló kommunikációs szándékok

Kommunikációs szándékok	Nyelvi példák
kérés	per favore/piacere, per cortesia, fammi/mi faccia il piacere di
tiltás, felszólítás	non correre, non devi/e uscire, non esagerare!, non fare lo scemo!; corri!, esci! fa' presto!, alzati!, vieni/venga/venite!, andiamo!, dà!, muoviti!, stai zitto!, calmati!, dammi retta!, mi raccomando!
segítségekérés és arra reagálás	ho bisogno del tuo aiuto, mi devi dare/dammi una mano!, avrei bisogno di te; puoi contare su di me, dimmi tutto, volentieri
javaslat és arra reagálás	ti dico di, ti propongo di, ho un'idea, ho una proposta, ti suggerisco di; volentieri!, va bene/benissimo!, non posso, preferisco di no
meghívás és arra reagálás	vieni a casa mia!, fai un salto da me!, ti aspettiamo per cena, ti offro io la cena domani sera, ti va di andare insieme al cinema stasera?, vuoi venire da noi per il finesettimana?; volentieri!, con piacere!, mi dispiace ma non posso, sarà per un'altra volta, neanche per sogno!, scherzi?
kínálás és arra reagálás	prego, assaggialo!, vuoi/vuole provare anche questo?, prendi/a un altro pezzettino/bicchierino!, prova, non fare complimenti!, ti posso offrire un aperitivo?
reklamálás	avrei un problema, vorrei presentare un reclamo

tanácskérés, tanácsadás	secondo te devo farlo?, che ne dici/pensi?, cosa faresti/farebbe nei miei panni?, dovrei accettarlo?, tu/Lei lo faresti/farebbe?, dimmelo sinceramente!; ti direi/consiglierei di, faresti meglio, permettimi/mi permetta un consiglio, posso consigliarti qualcosa?, io nei tuoi panni non farei questo, se vuoi/vuole sentire la mia opinione/il mio parere, dovresti, ti direi di, ti suggerirei di, io nei tuoi panni, se fossi in te, non lo farei, sai che ti dico?, per me non dovresti, potresti/potrebbe, devi assolutamente, faresti/farebbe meglio non andarci
segítség felajánlása és arra reagálás	aiuto!, aiutami/mi aiuti!, vuoi/vuole/potresti/potrebbe darmi una mano?, mi dài/dà una mano?; volentieri, come no, va da sè, certo, ci penso io
ajánlat és arra reagálás	ti/Le propongo di, ti/Le suggerirei di, che ne dici/e di?, sarebbe una soluzione, è un'offerta speciale; va bene, lo accetto, hai/ha ragione, ci rifletto un attimo, vedrò, preferisco di no, direi di no

Interakcióban jellemző kommunikációs szándékok

Kommunikációs szándékok	Nyelvi példák
visszakérdezés, ismétléskérés	come hai/ha detto?, compreso?, capito?, dicevi?; me lo puoi/può ripetere?, scusa/i, non ho capito bene, vuoi/vuole ripetere?
nem értés	scusa/i, non capisco, non ho capito, non ho capito bene, non ci capisco niente/un tubo
betűzés kérése, betűzés	potresti/potrebbe compitarlo?; Gyula, G come Genova, ipsilon, U come Ugo, L come Livorno, A come Albano
félkérés lassabb, hangosabb beszédre	parla/i più lento/forte!, ti/La prego di parlare più lento/forte
beszélési szándék jelzése	scusa ma..., posso dirti qualcosa?, scusa se ti interrompo, scusa, hai un minuto per me?, senti un po'
megerősítés	come no!, certo!, ovviamente!, senz'altro!, assolutamente!
körülírás	come devo dirti, in altri termini
példa megnevezése	per esempio, per farti/Le un esempio, tanto per fare un esempio, è come se fosse
témaváltás	cambiamo argomento, voltiamo pagina, parliamo d'altro, d'altronde, per quanto riguarda invece, a proposito di

Szintleírások (a KER alapján)

A1, minimumszint

Ezen a szinten a diák megérti és használja a mindennapok gyakoribb kifejezéseit és alapvető fordulatait, amelyek célja a mindennapi szükségletek konkrét kielégítése. Be tud mutatkozni, be tud mutatni másokat; képes válaszolni személyes jellegű (például, hol lakik), valamint ismerős emberekre, dolgokra vonatkozó kérdésekre; és fel is tud tenni ilyen jellegű kérdéseket. Képes egyszerű interakcióra, ha a másik személy lassan, világosan beszél és segítőkész.

Olvasott szöveg értése	Megérti az ismerős szavakat, egyszerű mondatokat feliratokon, reklámokban, katalógusokban.
Hallott szöveg értése	Megérti az ismerős szavakat, fordulatokat, amelyek személyére, családjára, közvetlen környezetére vonatkoznak.
Beszédképesség	Részt vesz egyszerű beszélgetésekben, ha a partner lassan, jól artikulálva beszél. Feltesz és megválaszol egyszerű kérdéseket ismerős témára és helyzetre vonatkozóan. Egyszerű fordulatokkal le tudja írni lakóhelyét, ismerőseit.
Interakció	Fel tud tenni és meg tud válaszolni személyes adatokra vonatkozó kérdéseket. Képes egyszerűen kommunikálni, de feltétlenül szüksége van ismétlésekre, körülírásokra és módosításokra.
Írásképesség	Képes egyszerű nyomtatványt kitölteni, rövid üdvözetet megírni.
Nyelvhelyesség	Csupán korlátozott módon tud használni néhány egyszerű, betanult nyelvtani szerkezetet és mondatfajta. Rendelkezik alapszókinccsel, amely bizonyos konkrét szituációkra vonatkozó szavakból és fordulatokból áll.

A2, alapszint

Ezen a szinten a diák megért olyan mondatokat és gyakrabban használt kifejezéseket, amelyek az őt közvetlenül érintő területekhez kapcsolódnak (pl. nagyon alapvető személyes és családdal kapcsolatos információk, vásárlás, helyismeret, iskola, állás). Az egyszerű és begyakorolt nyelvi helyzetekben képes úgy kommunikálni, hogy egyszerű és direkt módon cserél információt családi vagy mindennapi dolgokról. Tud egyszerű nyelvi eszközöket

használva beszélni saját háttéréről, szűkebb környezetéről és a közvetlen szükségleteivel kapcsolatos dolgokról.

Olvasott szöveg értése	Megérti rövid, egyszerű szövegek, köztük történetek lényegét. A kért információt ki tudja keresni.
Hallott szöveg értése	Megérti a leggyakoribb fordulatokat és szókinccset, ha számára ismert dologról van szó. Megérti a rövid, világos és egyszerű üzenetek, bejelentések, egyéb gyakori szövegek lényegét.
Beszédkésztség	Részt vesz egyszerű, begyakorolt, hétköznapi témáról szóló beszélgetésben, amely ismert tevékenységhez kapcsolódó közvetlen információcserét igényel. Megérteti magát a társasági beszélgetésben. Röviden le tudja írni például a családját, lakóhelyét, tanulmányait.
Interakció	Fel tud tenni kérdéseket, egyszerű állításokra reagál. Képes jelezni, mikor követi a kommunikációt, de ritkán ért meg eleget ahhoz, hogy saját maga fenn tudja tartani a beszélgetést.
Íráskésztség	Rövid feljegyzéseket, üzeneteket, magánlevelet tud írni.
Nyelvhelyesség	Néhány egyszerű szerkezetet helyesen használ, de még rendszeresen elkövet alapvető hibákat. Szókinccse elegendő az alapvető kommunikációs szükségletek kielégítésére.

B1, küszöbszint

Ezen a szinten a diák megérti a világosan megfogalmazott, mindennapi szövegek fontosabb információit, amelyek ismert témáról szólnak, gyakori helyzetekhez kapcsolódnak, például munka, iskola, szabadidő. Önállóan elboldogul a legtöbb olyan helyzetben, amely a nyelvterületre utazás során adódik. Képes egyszerű, összefüggő szöveget alkotni ismert vagy az érdeklődési körébe tartozó témában. Le tudja írni élményeit, a különböző eseményeket, érzéseit, reményeit és törekvéseit, továbbá röviden meg tudja indokolni a különböző álláspontokat és terveket.

Olvasott szöveg értése	Megérti olyan szövegek lényegét, illetve a bennük lévő információt, amelyek hétköznapi, gyakori témákkal foglalkoznak. Megérti az eseményekről, érzelmekről, véleményekről szóló írásokat.
Hallott szöveg értése	Főbb vonalaiban megérti a rendszeresen előforduló, ismerős témáról szóló köznyelvi

Beszédkészség	beszédet/társalgást. Megérti a legfontosabb információkat olyan rádió- és tévéműsorokban, amelyek aktuális eseményekről, illetve az érdeklődési köréhez vagy tanulmányaihoz kapcsolódó témákról szólnak, és amelyekben viszonylag lassan és világosan beszélnek. Felkészülés nélkül részt tud venni a nyelvterületen utazás közben felmerülő helyzetekben, valamint ismerős, mindennapi témákról adódó beszélgetésekben. Egyszerű, összefüggő fordulatokkal mondja el élményeit, céljait. Röviden megindokolja és megmagyarázza véleményét. Képes elmesélni egy történetet, és erről véleményt megfogalmazni.
Interakció	Szemtől szemben képes egyszerű kommunikáció kezdeményezésére, fenntartására és befejezésére ismerős vagy számára érdekes témákban. Meg tudja ismételni az elhangzottak egy részét, hogy meggyőződjön arról, beszélgetőpartnerével egyformán értelmezik-e az elmondottakat.
Íráskészség	Meg tud fogalmazni egyszerű, rövid, összefüggő szöveget ismert, hétköznapi témákban. Beszámol élményeiről, véleményéről.
Nyelvhelyesség	Kiszámítható helyzetekkel kapcsolatos, begyakorolt szerkezetek és mondatfajták gyakran használt körét viszonylag helyesen alkalmazza. Megfelelő szókinccsel rendelkezik ahhoz, hogy ki tudja magát fejezni a

B2, középszint

Ezen a szinten a diák megérti az összetett konkrét vagy elvont témájú szövegek gondolatmenetét, beleértve az érdeklődési körének megfelelő szakmai beszélgetéseket is. Folyamatos és természetes interakciót tud kezdeményezni és fenntartani anyanyelvű beszélővel. Képes világos és részletes szöveget alkotni változatos témakörökben, kifejezni véleményét aktuális témákról a lehetséges előnyök és hátrányok részletezésével.

Olvasott szöveg értése

Megérti a jelenkor problémáival kapcsolatos szövegek (cikkek, beszámolók, narratívák) lényegét, illetve a bennük rejlő információt,

Hallott szöveg értése	érvelést. Jórészt megérti az eseményekről, érzelmekről, véleményekről szóló, irodalmi prózai szövegeket. Megérti a hosszabb előadást, képes követni az összetett érvelést, ha ezek számára nem idegen szakterületet érintenek. Megérti a rádióban és tévében elhangzó, aktuális eseményekről szóló hírműsorok lényegét, valamint a köznyelvet használó játékfilmek többségét.
Beszédkésztség	Felkészülés nélkül folyékonyan és természetesen vesz részt mindennapi témákat érintő, anyanyelvű beszélőkkel folytatott társalgásban. Részletesen kifejti, megindokolja, megmagyarázza és megvédi véleményét, el tud mondani egy történetet.
Interakció	Képes beszélgetést kezdeményezni, megfelelő időpontban szólal meg, valamint be tudja fejezni a társalgást, ha szükséges, bár ezt nem mindig elegánsan valósítja meg. Ismerős témák esetén fenn tudja tartani a beszélgetést azáltal, hogy megértését jelzi, illetve más személyeket is be tud vonni a beszélgetésbe.
Íráskésztség	Képes világosan fogalmazni részletes, összefüggő szöveget a jelenkor problémáiról és az érdeklődésével egybevágó témákról. Beszámol élményeiről, kifejti véleményét, érvel egy álláspont mellett és ellen.
Nyelvhelyesség	A nyelvtant viszonylag magas fokon uralja. Nem vét félreértést okozó hibát, és legtöbb hibáját képes kijavítani. Általános témákban és saját érdeklődési területén jó szókinccsel rendelkezik ahhoz, hogy szabatosan fejezze ki magát.

KÖZÉPSZINTŰ SZÓBELI ÉRETTSÉGI TÉMAKÖRÖK
OLASZ
NYELVBŐL

1.

Személyes vonatkozások, család

La famiglia, Il personaggio: dati personali, caratteristiche

2.

Ember és társadalom

La vita sociale, Le feste e il tempo libero, Vestirsi e moda, Fare la spesa

3.

Környez

etünk

La casa e l'arredamento, Ungheria, Il tempo che fa: clima e stagioni,

Ambiente: inquinamento e tutela

4.

Az iskola

Qualifiche e studi, Le lingue, Il sistema scolastico e la tua scuola

5.

A munka világa

Professioni, Lavori d'estate, La carriera

6.

Életmód

Vita quotidiana, La nutrizione, Malattie

7.

Szabadidő, művelődés, szórakozás

Hobby, Tempo libero, Divertimento, Le vacanze

8.

Utazás, turizmus

Viaggio, Il trasporto pubblico, Il traffico e l'automobile

9.

Tudomány és technika

Tecnologia moderna, Le scienze